

Rekenkameronderzoek BsGW

Bijlagen

Opdrachtgever:

Ons kenmerk: A20RNL

Datum: 16 juli 2021

Inhoud

Bijlagen	1
Bijlage 1: Factsheets per gemeente	1
Bijlage 2: Gesprekspartners	24
Bijlage 3: Geraadpleegde bronnen	26
Bijlage 4: Onderzoeksprotocol	27
Bijlage 5: Normenkader	40
Bijlage 6: Uitgevoerde acties verlaging proceskosten	42
Bijlage 7: Begrippenlijst	44
Bijlage 8: Bestuurlijke reacties	46
Bijlage 9: Nawoord	81

Bijlagen

Bijlage 1: Factsheets per gemeente

BEESEL | Fact sheet over BsGW

BEESEL IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

 26.851
Aanslagregels

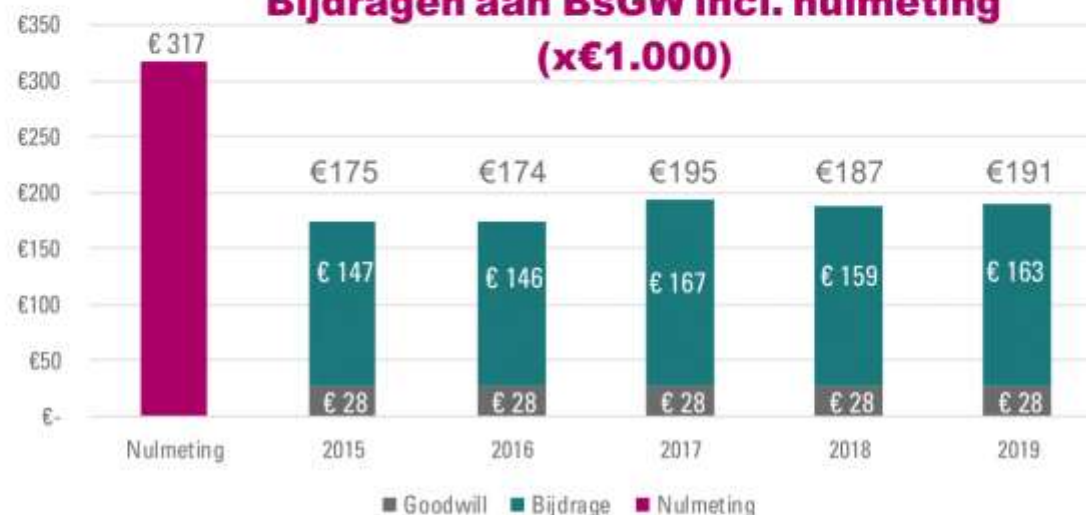
 8.311
Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:
1%

 2.833
Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 42% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill
€170.000,-

Cumulatieve voordeel:
€735.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

- Hondenbelasting
- OZB
- Marktgeden
- Reinigingsrechten
- Watersysteemheffing
- BIZ
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Toeristenbelasting
- Verontreinigings-/zuiveringsheffing

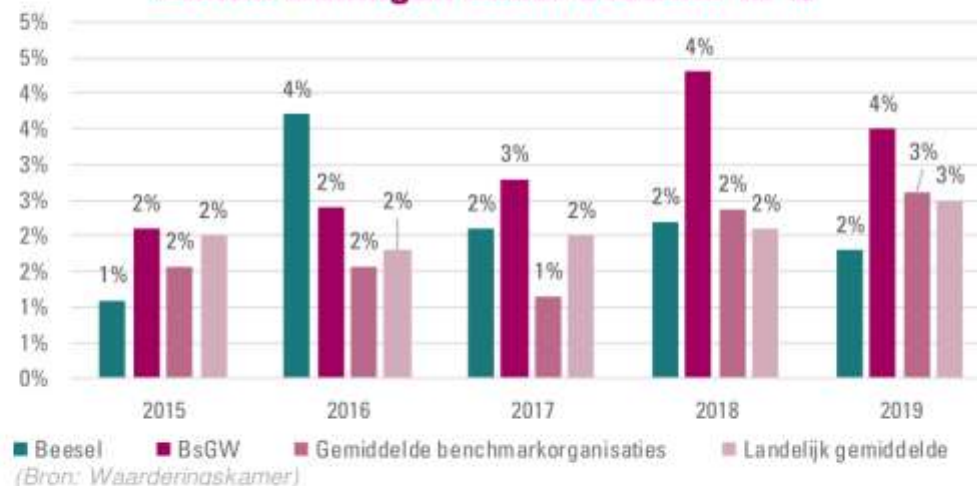
BIJDRAGEN PER INWONER

Bijdragen per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

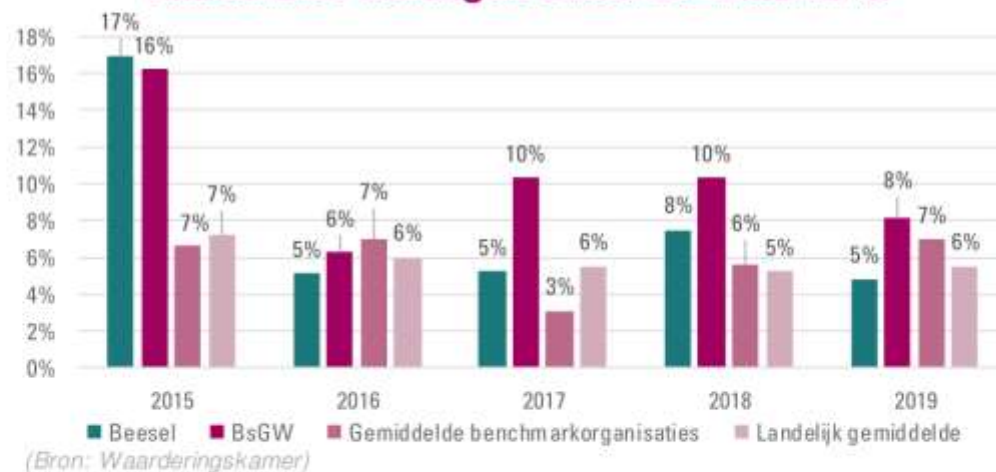

WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

BERGEN | Fact sheet over BsGW

BERGEN IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

24.650

Aanslagregels

9.100

Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:

1%

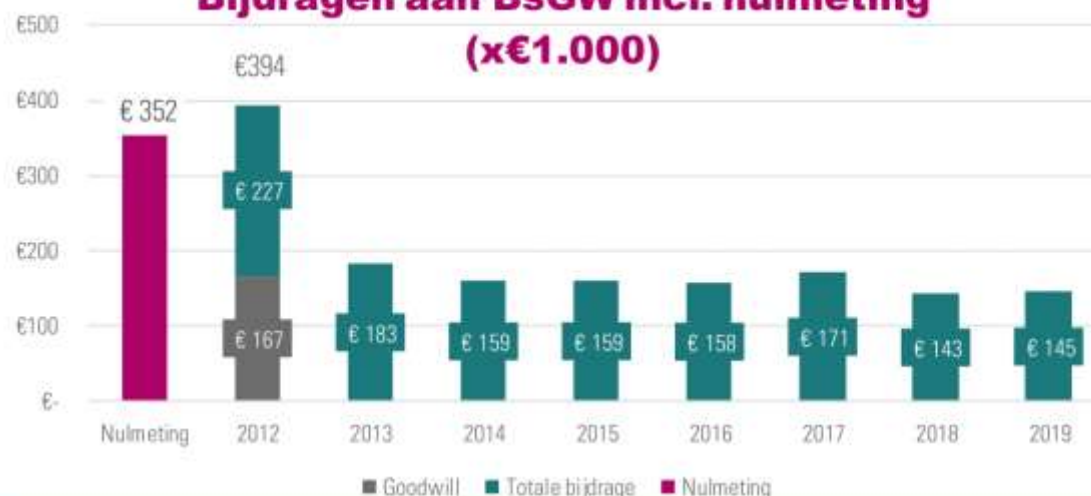

2.800

Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 63% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€167.000,-

Cumulatieve voordeel:

€1.501.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

Hondenbelasting

OZB

Verontreinigings-/zuiveringsheffing

Reinigingsrechten

Afvalstoffenheffing

Rioolheffing

Forensenbelasting

(Water)toeristenbelasting

Watersysteemheffing

BIJDRAGEN PER INWONER

Bijdragen per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

Voldoende

6.500

Objecten

BRUNSSUM

Fact sheet over BsGW

BRUNSSUM IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

65.100

Aanslagregels

18.800

Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:

2%

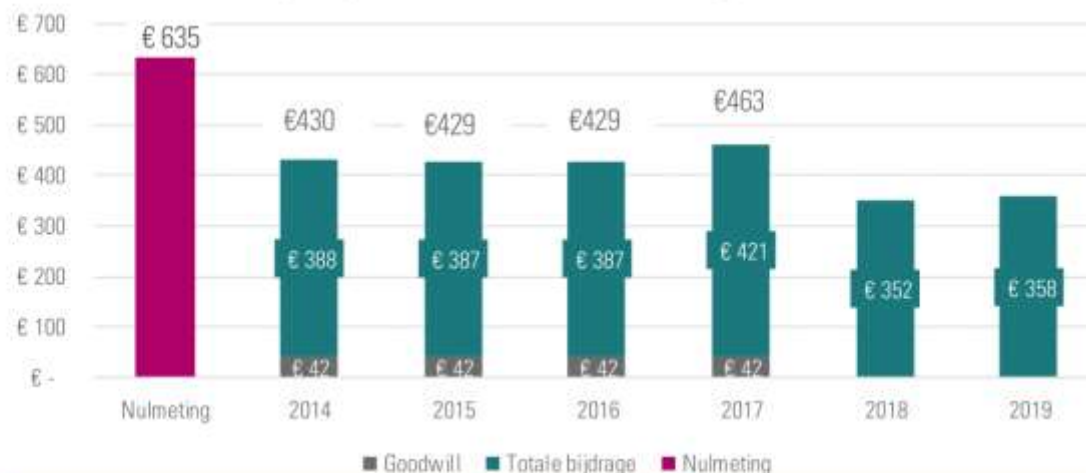

6.073

Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdrage aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 35% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€167.000,-

Cumulatieve voordeel:

€1.552.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerkend.

BELASTINGEN

Hondenbelasting

Verontreinigings-/zuiveringsheffing

Reclamebelasting

Marktgelden

Watersysteemheffing

Afvalstoffenheffing

Rioolheffing

Toeristenbelasting

OZB

BIJDRAGEN PER INWONER

Bijdrage per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

WOZ

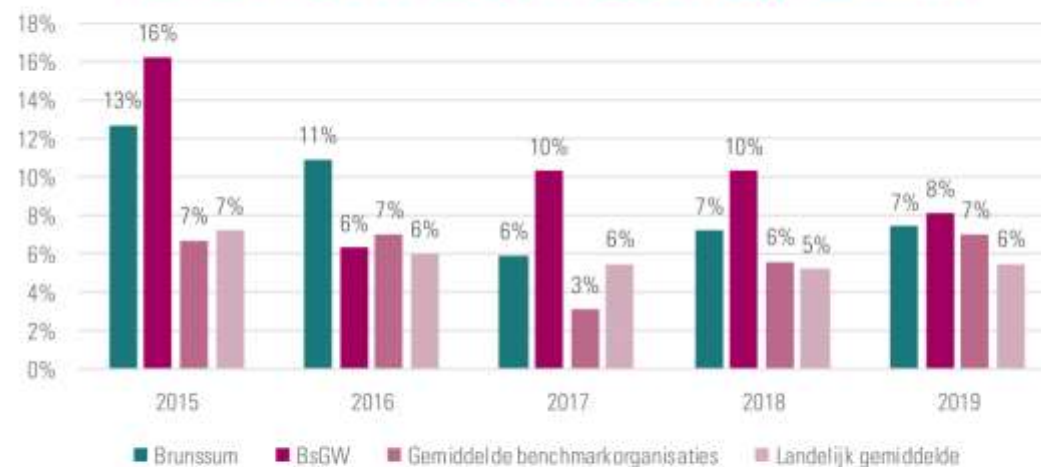
Beoordeling door
Waarderingskamer:

Voldoende

16.350
Objecten

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

GENNEP | Fact sheet over BsGW

GENNEP IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

45.426

Aanslagregels

14.826

Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:

1%

3.595

Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 19% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€216.000,-

Cumulatieve voordeel:

€70.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

Hondenbelasting

Onroerende-zaakbelasting

Reinigingsrecht

Afvalstoffenheffing

Rioolheffing

Toeristenbelasting

Woonforensenbelasting

Verontreinigings-/zuiveringsheffing

Watersysteemheffing

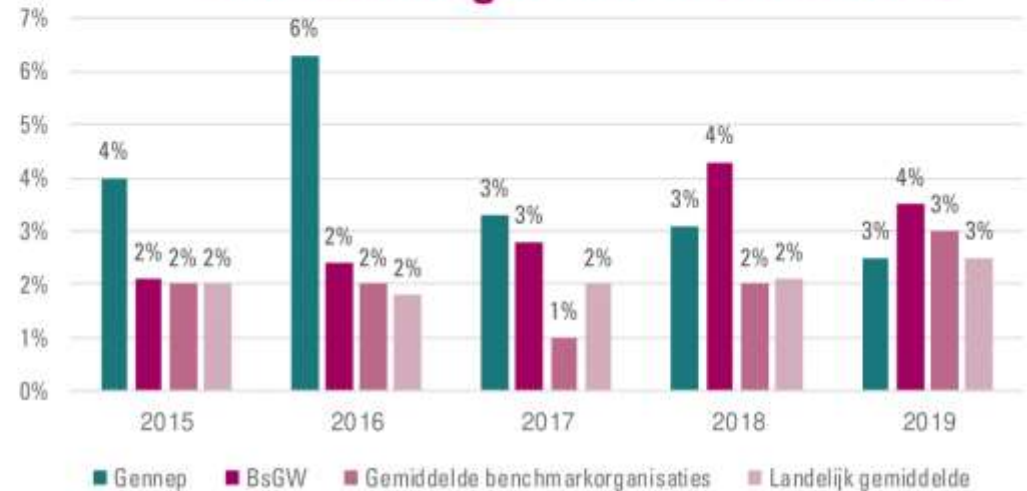
BIJDRAGEN PER INWONER

Bijdrage per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

Voldoende

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

HEERLEN | Fact sheet over BsGW

HEERLEN IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

209.000
Aanslagregels

59.500
Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:
7%

18.515
Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW inc. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 38% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€543.000,-

Cumulatieve voordeel:

€4.807.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

- Hondenbelasting
- OZB
- Verontreinigings- en Zuiveringsheffing
- Parkeerbelasting
- Watersysteemheffing
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Toeristenbelasting
- BIZ
- Marktgeden

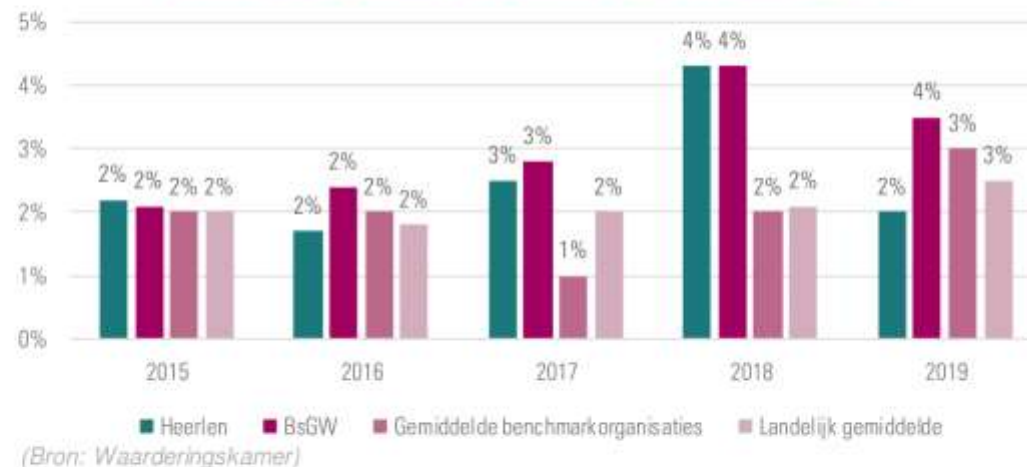
BIJDRAGEN PER INWONER

Bijdrage per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

Voldoende

54.700

Objecten

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

KERKRADE

Fact sheet over de BsGW

KERKRADE IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

147.101
Aanslagregels

50.707
Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:
4%

8.481
Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdrage aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 44% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€590.000,-

Cumulatieve voordeel:

€3.173.000,-

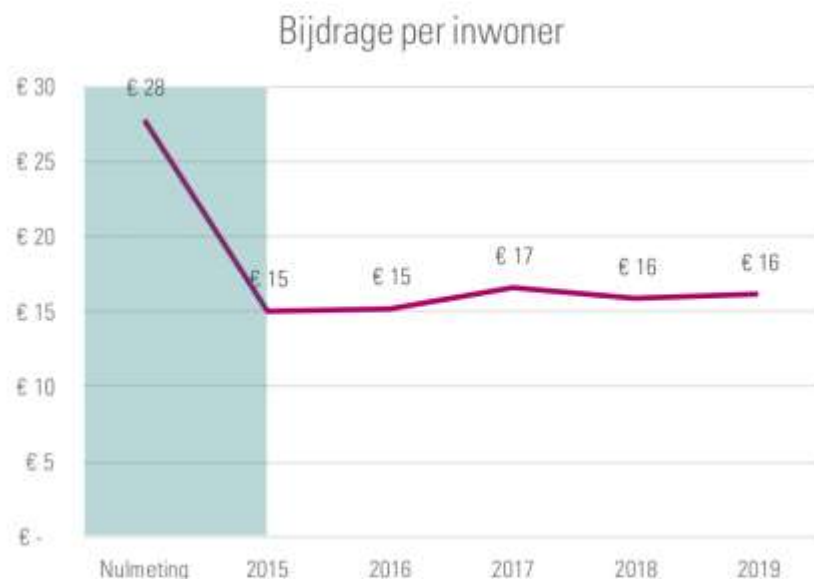

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

BIJDRAGEN PER INWONER

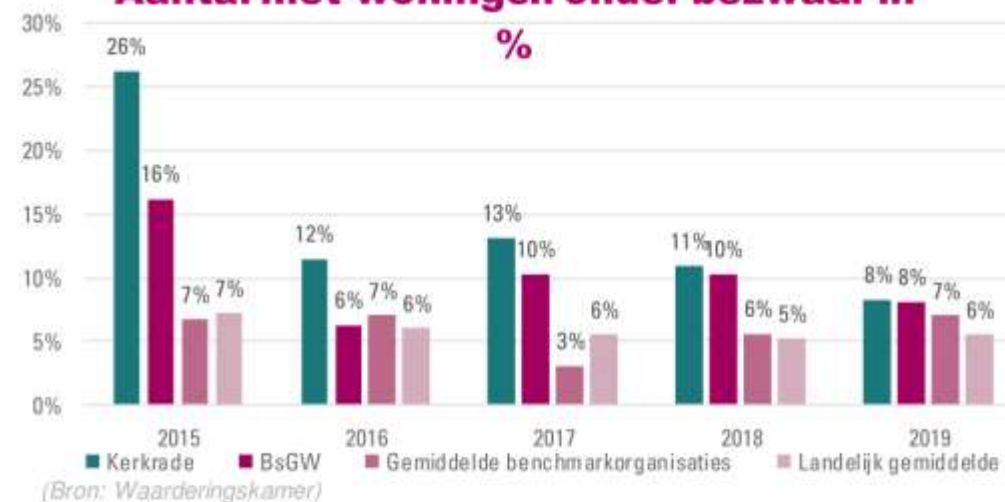

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

28.106

Objecten

LANDGRAAF

Fact sheet over BsGW

LANDGRAAF IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

 80.300

Aanslagregels

23.700

Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:

3%

7.918

Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 35% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€205.000,-

Cumulatieve voordeel:

€1.902.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

Hondenbelasting

OCB

Marktgelden

Watersysteemheffing

Afvalstoffenheffing/reinigingsheffing

Rioolheffing eigendom/ gebruik

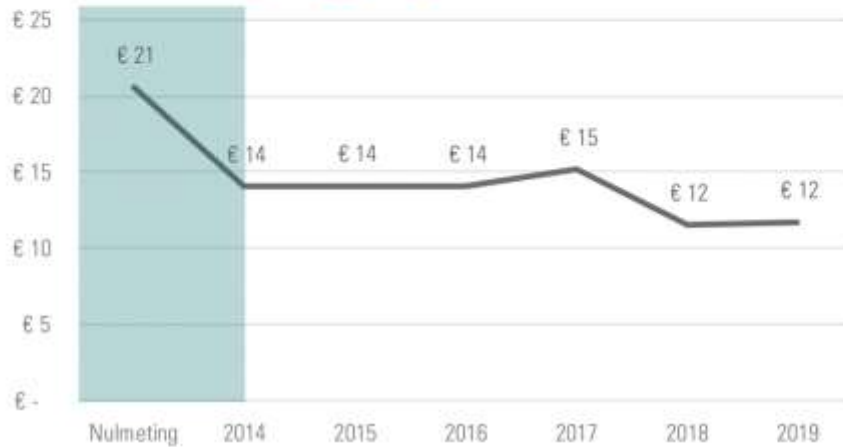
Toeristenbelasting

Verontreinigings- en zuiveringsheffing

BIJDRAGEN PER INWONER

Bijdragen per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

19.750

Objecten

PEEL EN MAAS *Fact sheet over BsGW*

PEEL EN MAAS IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

59.200
Aanslagregels

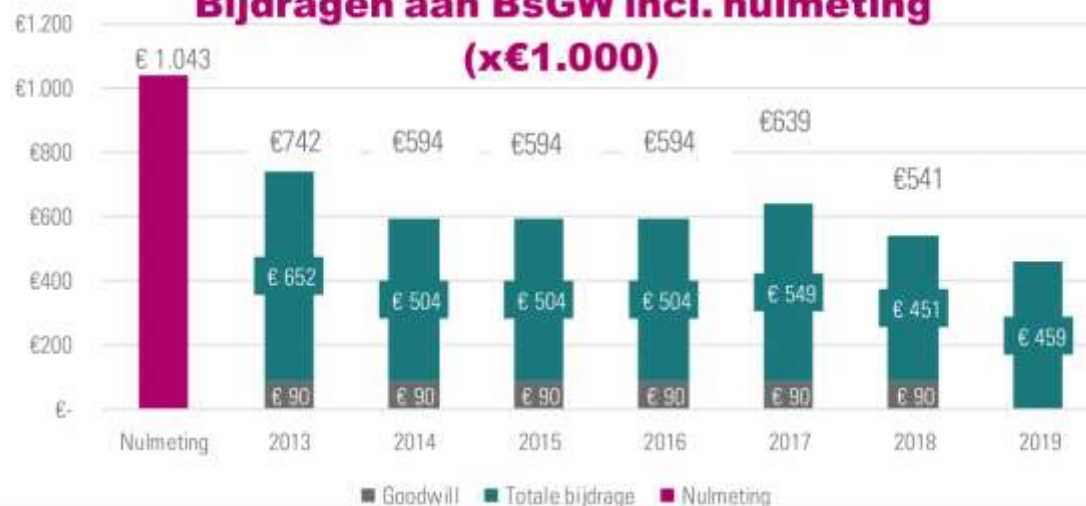
21.900
Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:
3%

8.983
Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 43% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€541.000,-

Cumulatieve voordeel:

€3.586.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerkend.

BELASTINGEN

BIJDAGEN PER INWONER

Bijdragen per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

Voldoende

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

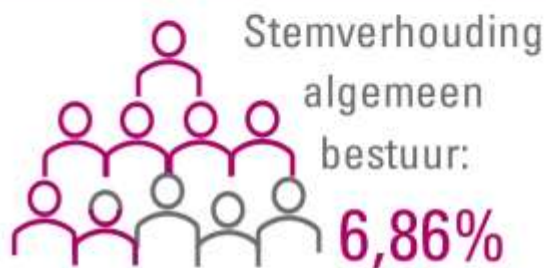
(Bron: Waarderingskamer)

SITTARD-GELEEN

Fact sheet over BsGW

SITTARD-GELEEN IN DE ORGANISATIE

BIJDRAGE

VERDEELSLEUTEL

 212.200
Aanslagregels

 70.500
Aanslagbiljetten

Aandeel in
productkosten:
7%

 19.554
Klantcontacten

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 45% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€885.000,-

Cumulatieve voordeel:

€8.457.000,-

In het
cumulatieve
voordeel zijn
de goodwill
bijdragen
meegerekend.

BELASTINGEN

Roerende-
zaakbelasting

Hondenbelasting OZB

Parkeerbelasting

Marktgelden
Verontreinigings- en
zuiveringsheffing

Afvalstoffen-
heffing

Reclamebelasting

Rioolheffing

Toeristenbelasting

Watersysteemheffing

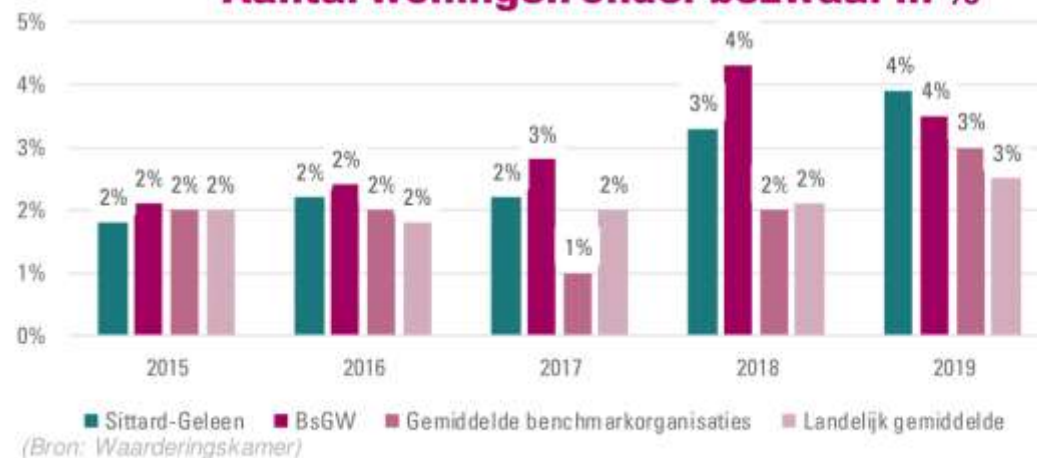
BIJDAGEN PER INWONER

Bijdragen per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

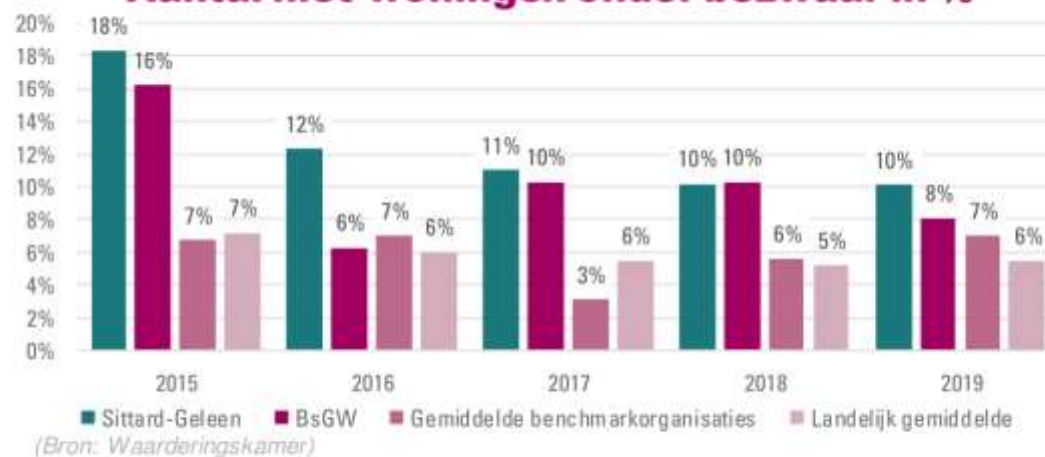
WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

51.900
Objecten

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

STEIN | Fact sheet over BsGW

STEIN IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

60.500
Aanslagregels

12.500
Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:
2%

5.330
Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 39% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill

€320.000,-

Cumulatieve voordeel:

€1.611.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

Hondenbelasting

OZB

Verontreinigings-/zuiveringsheffing

Afvalstoffenheffing

Riolheffing

Toeristenbelasting

Watersysteemheffing ingezetenen, ongebouwd, natuurterreinen en gebouwd

BIJDAGEN PER INWONER

Bijdragen per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

WOZ

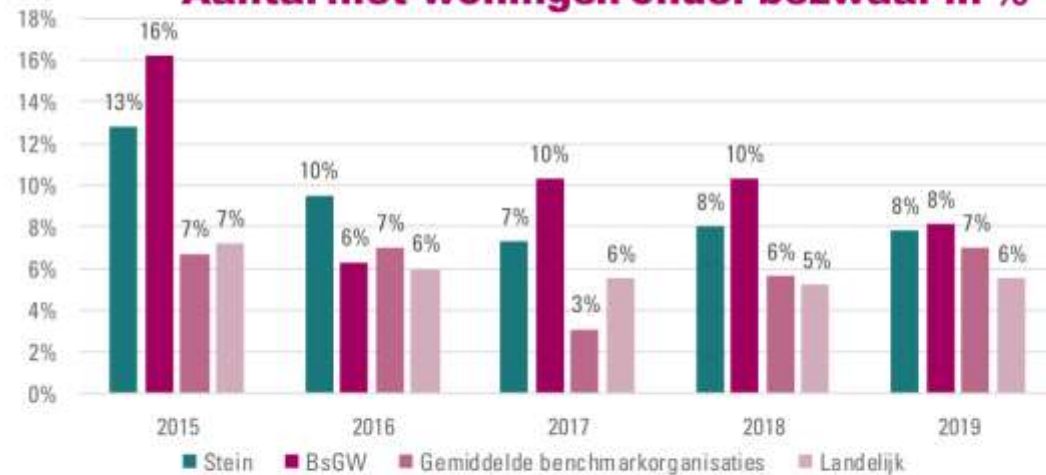
Beoordeling door
Waarderingskamer:

Voldoende

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

VENLO | Fact sheet over BsGW

VENLO IN DE ORGANISATIE

VERDEELSLEUTEL

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting

De gemiddelde bijdrage is 34% lager dan de nulmeting.

Ontvangen Goodwill
€1.280.000,-

Cumulatieve voordeel:
€12.401.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

BIJDRAGEN PER INWONER

Bijdragen per inwoner

WOZ-BEZWAREN

Aantal woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

WOZ

Beoordeling door
Waarderingskamer:

56.000
Objecten

Aantal niet-woningen onder bezwaar in %

(Bron: Waarderingskamer)

Bijlage 2: Gesprekspartners

BsGW

- De heer Lebens, directeur BsGW
- De heer Willemsen, oud-directeur BsGW
- Mevrouw Van Bergen, plaatsvervangend directeur BsGW
- De heer De Pauw, afdelingshoofd Innen BsGW
- De heer Goessens, afdelingshoofd Heffen BsGW
- Mevrouw Heijmans – van Birgelen, financial controller BsGW
- Mevrouw Janssen, afdelingshoofd Klantzaken BsGW

Waarderingskamer

- De heer Lechner, Coördinator Inspecties, De Waarderingskamer BsGW

Gemeenten

- Mevrouw Pelzer, portefeuillehouder gemeente Bergen en voorzitter Dagelijks Bestuur BsGW
- Mevrouw Delissen, accounthouder gemeente Beesel
- De heer Vostermans, bestuurlijk portefeuillehouder en AB-lid gemeente Beesel
- De heer Smeets, accounthouder gemeente Stein
- Mevrouw Wingelaar, bestuurlijk portefeuillehouder en AB-lid gemeente Stein
- Mevrouw Van Vosselen, accounthouder gemeente Gennep
- Mevrouw Van Hulsteijn, bestuurlijk portefeuillehouder en AB-lid gemeente Gennep
- De heer Lenssen, accounthouder gemeente Venlo

- De heer Roest, bestuurlijk portefeuillehouder en AB/DB-lid gemeente Venlo
- Mevrouw Beelen, accounthouder gemeente Kerkrade
- De heer Bejas, bestuurlijk portefeuillehouder en AB-lid gemeente Kerkrade
- De heer Kök, accounthouder gemeente Heerlen
- De heer Damen, bestuurlijk portefeuillehouder en AB-lid gemeente Heerlen
- Mevrouw Gilissen, accounthouder gemeente Sittard-Geleen
- De heer Raven, bestuurlijk portefeuillehouder en AB-lid gemeente Sittard-Geleen
- De heer Brouwers, accounthouder gemeente Peel en Maas
- De heer Sanders, bestuurlijk portefeuillehouder en AB-lid gemeente Peel en Maas
- Mevrouw Joosten, accounthouder gemeente Brunssum
- De heer Houben, bestuurlijk portefeuillehouder en AB-lid gemeente Brunssum
- Mevrouw Ubachs, accounthouder gemeente Landgraaf
- De heer Wilbach, bestuurlijk portefeuillehouder en AB/DB-lid gemeente Landgraaf
- De heer Van Bergen, accounthouder gemeente Bergen

Gemeenteraden

- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Venlo
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Kerkrade
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Beesel

- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Stein
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Gennep
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Heerlen
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Sittard-Geleen
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Peel en Maas
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Brunssum
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Landgraaf
- Groepsgesprek gemeenteraadsleden Bergen

Bijlage 3: Geraadpleegde bronnen

- Audit-gerelateerde documenten 2013-2020
- AB-besluiten, verslagen en voorstellen 2011-2021
- Begrotingen BsGW 2011-2021
- Begrotingswijzigingen BsGW 2011-2019
- Benchmarkgegevens Waarderingskamer/benchmarkorganisaties
- Bestuursrapportages 2012-2020
- Correspondentie met Waarderingskamer 2011-2021
- AB- en DB verslagen 2011-2020
- Factsheets financieel voordeel BsGW, inclusief documentatie ter onderbouwing, 2020
- Gemeenschappelijke regeling BsGW
- Jaarverslagen BsGW 2012-2019
- Jaarrekeningen BsGW 2011-2019
- Kadernota's BsGW 2014-2022
- Klanttevredenheidsonderzoeken 2016, 2017, 2019
- Managementletters Accountant 2011, 2012, 2013, 2014
- Nulmetingen en raadsstukken m.b.t. toetreding, 2011-2015
- Ondernemingsplan BsGW 2011
- Ondernemings- en ontwikkelplan BsGW (OOP) 2018-2020
- Presentatie WOZ en proceskosten BsGW 2021
- Uitvoeringsovereenkomsten en voorwaarden m.b.t. tot toetreding per gemeente
- Visie op dienstverlening 2020
- Zienswijzen 2011-2020

Bijlage 4: Onderzoeksprotocol

Onderzoeksprotocol

Rekenkameronderzoek BsGW

Voor 11 Limburgse gemeenten

Opdrachtgever: Rekenkamer(commissie)s Beesel, Bergen, Brunssum, Gennep, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Peel en Maas, Sittard-Geleen, Stein en Venlo

Ons kenmerk: A20RNL-072; A20RNL-093

Samenstellers: Clemens Sengers
Harm Wilzing
Jolanda Waaijer

Datum: 19 oktober 2020

Inhoud

1. Aanleiding en inhoud	30
2. Het onderzoeksprotocol	30
2.1. Doel en scope van het onderzoek	30
2.2. Samenstelling klankbordgroep/stuurgroep en rolverdeling met de adviseurs	31
2.3. Onderzoeksvragen en toetsingskader	32
2.4. Werkwijze op hoofdlijnen	34
2.5. Planning van het onderzoek	36
2.6. Documentenstudie	36
2.7. Interviews en verslaglegging	37
2.8. Rapportage en bespreking in de gemeenteraden	38
2.9. Communicatie en vertrouwelijkheid	38
2.10. Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier	39

1. Aanleiding en inhoud

Aanleiding voor het rekenkameronderzoek BsGW is de gesignaleerde behoefte in de gemeenteraden van een aantal aangesloten gemeenten om meer inzicht en (financiële) grip te krijgen op gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en BsGW in het bijzonder. Dit onderzoek wordt uitgevoerd voor 11 Limburgse gemeenten: Beesel, Bergen, Brunssum, Gennep, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Peel en Maas, Sittard-Geleen, Stein en Venlo. Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de (ontwikkeling van) de kwaliteit van de taakuitvoering en kosten van BsGW en de mate waarin de gemeenten grip hierop hebben.

In dit onderzoeksprotocol staat beschreven wat het doel en scope van het onderzoek is, welke werkwijze wordt gehanteerd en hoe de planning van het onderzoek er op hoofdlijnen uitziet. Het onderzoeksprotocol draagt bij aan een zorgvuldig en transparant onderzoeksproces. In het onderzoeksprotocol komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Doel en scope van het rekenkameronderzoek
- Samenstelling stuurgroep en rolverdeling met de adviseurs
- Onderzoeksvragen en toetsingskader
- Werkwijze op hoofdlijnen
- Planning van het onderzoek
- Documentstudie
- Interviews en verslaglegging
- Rapportage en bespreking in gemeenteraden
- Communicatie en vertrouwelijkheid
- Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier

Elk van deze onderwerpen worden in het vervolg van dit document verder toegelicht.

2. Het onderzoeksprotocol

2.1. Doel en scope van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om:

1. Inzicht te geven in de (ontwikkeling van) kwaliteit van de taakuitvoering/dienstverlening en de (ontwikkeling van) kosten van BsGW.
2. Inzicht te geven in de mate waarin de gemeenten (college en raad) grip hebben op de kwaliteit van de taakuitvoering/dienstverlening en de kosten van BsGW.

Dat inzicht leidt tot praktische aanbevelingen voor de deelnemende gemeenten over de wijze waarop zowel het college als de raad effectief kunnen sturen op kwaliteit en kosten. Het onderzoek zal ook handvatten bieden voor BsGW om de sturings- en verantwoordingsrelatie met de deelnemende partners te verbeteren. Het onderzoek is daarmee vooral gericht op leren.

Het onderzoek beslaat de periode vanaf de oprichting van BsGW tot heden. Daarbij wordt de kanttekening gemaakt dat pas vanaf 2015/2016 sprake is het huidige aantal deelnemende gemeenten bij BsGW. Dat kan invloed hebben op de vergelijkbaarheid van informatie in de periode voor 2015/2016 en daarna.

2.2. Samenstelling klankbordgroep/stuurgroep en rolverdeling met de adviseurs

De betrokkenheid van de klankbordgroep, de stuurgroep, de rekenkamercommissies, BsGW en de gemeenten kan leiden tot een complexe aansturing en een veelheid aan overleg- en afstemmingsmomenten. Duidelijke afspraken en een efficiënt samenspel zijn daarom van belang.

Aan Lysias Advies is de opdracht gegeven om het onderzoek uit te voeren. De adviseurs van Lysias analyseren relevante documenten en maken analyses, voeren interviews uit, maken verslagen van de interviews en schrijven het onderzoeksrapport. Dat doen zij in nauwe afstemming met de stuurgroep en klankbordgroep. Het team van Lysias Advies bestaat uit Clemens Sengers (projectleider), Harm Wilzing, Jolanda Waaijer en Jacco van Gastel. Het team van adviseurs is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek. Tijdens de uitvoering dragen zij zorg voor de volgende taken:

- Afstemming over scope, invulling en rapportage onderzoek in startbijeenkomst stuurgroep.
- Organiseren kick-off met voornaamste actoren.
- Regelmatig overleg met de stuurgroep/klankbordgroep over voortgang onderzoek.
- Aansturing contactpersonen gemeenten in verband met informatievoorziening.
- Snelle en adequate afhandeling van vragen van gemeenten.
- Opstellen conceptrapportage, inclusief factsheet kerngegevens per gemeente.
- Voorleggen romrapport per gemeente voor verificatie feiten en opstellen nota van beantwoording.
- Op verzoek ondersteunen secretarissen rekenkamer(commissie)s gemeenten bij vormgeven bestuurlijk wederhoor.
- Opstellen eindrapportage, inclusief factsheet kerngegevens per gemeente.
- Digitale toelichting commissie/raad per gemeente.

De Rekenkamer(commissie)s worden vertegenwoordigd door een klankbordgroep. In de klankbordgroep zitten de vertegenwoordigers van alle deelnemende Rekenkamer(commissie)s. De samenstelling van de klankbordgroep is als volgt:

- Gemeente Beesel: Joep Schreurs
- Gemeenten Gennep/Bergen: Silvi Joosten
- Gemeente Stein: Bert Holman
- Gemeente Kerkrade: Sander Hannen
- Gemeente Venlo: Klaartje Peeters
- Gemeente Peel en Maas: Frits Berben
- Gemeenten Brussum, Heerlen, Landgraaf: Etienne Lemmens
- Gemeente Sittard Geleen: Paul Rademacher

De klankbordgroep functioneert als collectief opdrachtgever namens de rekenkamer(commissie)s van de deelnemende gemeenten. De klankbordgroep heeft een belangrijke rol bij het inhoudelijk beoordelen van tussen- en eindproducten en als liaison in de afstemming met de eigen rekenkamer(commissie) en gemeentelijke organisatie.

Naast de klankbordgroep is er een stuurgroep ingesteld, die de uitvoering van de opdracht begeleidt. De stuurgroep kent de volgende samenstelling:

- Gemeente Venlo: Emiel Broere (voorzitter)
- Gemeente Gennep/Bergen: Silvi Joosten (plaatsvervangend voorzitter)

In het geval een van deze twee stuurgroepleden tijdens het onderzoeksproces door onvoorziene omstandigheden uitvalt, zal Etienne Lemmens (lid klankbordgroep) zijn of haar plek overnemen.

De stuurgroep heeft – naast een rol bij het inhoudelijk beoordelen van tussen- en eindproducten – tevens een belangrijke rol bij de start van het onderzoek (vaststelling onderzoeksvragen, planning en werkwijze) en het bewaken van de voortgang van het onderzoek. De stuurgroep is het eerste aanspreekpunt voor de adviseurs van Lysias.

De stuurgroep en klankbordgroep wordt ondersteund door het projectsecretariaat vanuit Lysias Advies. Het projectsecretariaat is verantwoordelijk voor het inplannen van (en communicatie over) bijeenkomsten met de stuurgroep en de bijbehorende verslaglegging, het inplannen van interviews en het ondersteunen bij het opstellen van de rapportage. Ze vormt tevens het eerste aanspreekpunt voor de stuurgroep en gesprekspartners voor praktische zaken. Onderzoeksvragen en toetsingskader

De hoofdonderzoeksvraag luidt als volgt:

“Hoe effectief en kosten-efficiënt is de taakuitvoering van BsGW voor deelnemende gemeenten?”

Deze hoofdvraag is vertaald in drie deelvragen en een aantal subvragen. Deze deelvragen zijn leidend in het onderzoek:

Deelvraag 1: Hoe ontwikkelt de kwaliteit van de taakuitvoering (effectiviteit)?

1. In hoeverre heeft BsGW zelf zicht en grip op de ontwikkeling van de kwaliteit van de taakuitvoering van de vijf primaire producten¹? Hoe meet BsGW dat? Welke norm en welke indicatoren gebruikt BsGW daarbij? Op welke wijze stuurt BsGW op de ontwikkeling van de kwaliteit van uitvoering en is die sturing adequaat?
2. Hoe ontwikkelt de kwaliteit van de taakuitvoering van de vijf primaire producten zich in de afgelopen jaren bij BsGW? Is die ontwikkeling objectief vast te stellen?
3. Hoe ontwikkelen indicatoren over aantallen klachten, bezwaar/beroep, termijnen en uitkomsten van procedures zich in de afgelopen jaren? Wat doet BsGW met deze informatie?
4. Hoe verhoudt zich de kwaliteit van uitvoering tot de strategische doelstellingen van de BsGW die hierover zijn gesteld (minimaal gelijkblijvende kwaliteit van dienstverlening, meer digitale dienstverlening en optimaliseren van de werkprocessen)? Waaruit blijkt dat volgens BsGW en de gemeenten?
5. Hoe vinden deelnemende gemeenten dat de kwaliteit van de taakuitvoering zich heeft ontwikkeld bij BsGW? Waaruit blijkt dat volgens deelnemende gemeenten?
6. Zijn deelnemende gemeenten van mening dat de samenwerking kwalitatief meerwaarde biedt ten opzichte van zelf uitvoeren? Waaruit blijkt dat?
7. Hoe scoort BsGW op kwaliteit van uitvoering ten opzichte van andere belasting samenwerkingsverbanden?
8. Hoe scoort BsGW op de kwaliteit van de uitvoering van de WOZ in de benchmark van de Waarderingskamer?

Deelvraag 2: Hoe ontwikkelen de kosten van dienstverlening van BsGW zich?

1. In hoeverre heeft BsGW zelf zicht en grip op de ontwikkeling van de kosten? Hoe heeft BsGW de planning & control cyclus ingericht ten aanzien van kostenbeheersing voor de ondersteuning en de primaire producten? Is BsGW 'in control' ten aanzien van de ontwikkeling van kosten?
2. Hoe ontwikkelen de kosten van de uitvoering van de vijf primaire producten en de ondersteunende processen van BsGW zich voor deelnemende gemeenten in de afgelopen jaren, zowel in absolute bedragen als uitgedrukt in indicatoren (bijvoorbeeld kosten per aanslagregel)? Hoe zijn deze kosten opgebouwd?
3. Hoe verhoudt deze kostenontwikkeling zich tot de strategische doelstellingen van de BsGW die hierover zijn gesteld? Daarbij gaat het met name om realisatie van de efficiencytaakstellingen (waaronder de taakstellende kostenreductie van 10% in de eerste vijf jaar door schaalvergroting en innovatie). Welk beeld hebben gemeenten daarbij?
4. Wat is het beeld dat gemeenten hebben over de kostenontwikkeling bij BsGW en de meerwaarde van samenwerking om kosten te beheersen?
5. Welke ontwikkeling is er sinds 2014 zichtbaar in de proceskosten rond WOZ-waarderingen? In hoeverre heeft BsGW grip op de ontwikkeling van deze kosten?
6. Hoe kijken gemeenten aan tegen de ontwikkeling in de proceskosten rond WOZ-waarderingen?
7. Hoe scoort BsGW op de kosten(ontwikkeling) ten opzichte van andere belasting samenwerkingsverbanden?

Deelvraag 3: Hoe is de sturings- en verantwoordingsrelatie vormgegeven?

1. Welke kaders hebben gemeenten gesteld over de sturings- en verantwoordingsrelatie met BsGW? Zijn die kaders adequaat (volledig, relevant, uitvoerbaar etc.)?
2. Op welke wijze (wanneer, hoe) worden gemeenten (college en raad) geïnformeerd over BsGW? Is dat adequaat? Is dat conform de afgesproken kaders?
3. Hoe geven gemeenten invulling aan de rol als 'aandeelhouder' en als opdrachtgever voor BsGW? Op welke wijze zijn deze twee rollen verbonden?
4. Welke mogelijkheden hebben de gemeenten om te sturen op kwaliteit en kosten, zowel als afzonderlijke gemeente als collectief? Maken gemeenten gebruik van deze mogelijkheden? Hoe vaak worden zienswijzen ingediend op de begroting van BsGW?
5. Welke gevolgen heeft de nieuwe opzet van de gemeenschappelijke regeling voor de sturingsmogelijkheden van de gemeenten?

2.3. Werkwijze op hoofdlijnen

Het onderzoek bestaat uit vier fasen:

- Fase 1: Start
- Fase 2: Verkenning
- Fase 3: Verdieping
- Fase 4: Rapportage

Start

Het rekenkameronderzoek is gestart met een startbijeenkomst met de leden van de stuurgroep en de adviseurs van Lysias. In de startbijeenkomst met de stuurgroep is dit onderzoeksprotocol vastgesteld. Na de startbijeenkomst met de stuurgroep wordt een kick-off bijeenkomst georganiseerd met de direct betrokkenen van BsGW en de accountmanagers van de deelnemende gemeenten. Bij deze bijeenkomst zijn ook de leden van de stuurgroep aanwezig. In de bijeenkomst wordt het onderzoeksprotocol toegelicht, is er gelegenheid tot het stellen van vragen en worden afspraken gemaakt over de ontsluiting van informatie.

Verkenning

Het feitelijke onderzoek start met een analyse van de belangrijkste documenten, zoals besluitvormingsinformatie bij gemeenten en BsGW, stuur- en verantwoordingsinformatie naar de gemeenten en basisdocumenten van BsGW die inzicht geven in de ontwikkeling van kwaliteit en kosten van dienstverlening van BsGW. Daarnaast wordt een shortlist gemaakt van mogelijke benchmarkorganisaties en worden deze organisaties benaderd om mee te doen in het onderzoek. In totaal wordt een benchmarkanalyse uitgevoerd met vijf vergelijkbare organisaties.

De analyse leidt tot:

- een eerste beeld op hoofdlijnen van ontwikkeling van kosten en kwaliteit.
- een chronologische beschrijving van de belangrijkste (besluitvormings)momenten.
- een beschrijving van kaders en doelen die zijn vastgesteld bij de oprichting van de BsGW
- keuzes die in de afgelopen jaren in de uitvoering zijn gemaakt.
- de wijze waarop de betrokken gemeenten (colleges en raden) tussentijds en op besluitvormingsmomenten zijn geïnformeerd.
- de sturingsmogelijkheden op kosten en kwaliteit die gemeenten in handen hebben en de mate waarin colleges en raden hiervan gebruik hebben gemaakt.
- Keuze voor benchmarkorganisaties.

Deze beschrijvingen vormen een belangrijke feitelijke basis voor verder onderzoek.

¹ BsGW onderscheidt vijf primaire producten: gegevensbeheer, heffen, waarderen, innen en klantzaken.

Tijdens de deskresearch worden ter toelichting op de aangeleverde informatie enkele interviews uitgevoerd met de belangrijkste betrokkenen vanuit BsGW.

Verdieping

In deze fase vindt een verdiepingsslag plaats op de analyses uit de verkenning. Naast diepgaandere analyse van documenten worden gesprekken gevoerd met verschillende betrokkenen. Dat zijn in elk geval de ambtelijk verantwoordelijken vanuit de gemeenten en betrokkenen vanuit BsGW. Daarnaast wordt per gemeente een groepsgesprek gevoerd met betrokken raadsleden. De gesprekken zijn gericht op verificatie en verdieping in de beleving die betrokkenen hebben bij de taakuitvoering van BsGW en de sturings- en verantwoordingsrelatie met de gemeenten. Voor de gesprekken geldt dat de gesprekspartners voorafgaand een gespreksleidraad en een toelichting op de procedure toegestuurd krijgen ter voorbereiding. Van elk gesprek wordt een interviewverslag op hoofdlijnen gemaakt die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de geïnterviewde. Gesprekken vinden in beginsel digitaal plaats, tenzij de richtlijnen van het RIVM het mogelijk maken om fysieke afspraken te maken. In deze fase vindt ook de analyse plaats van de informatie van de benchmarkorganisaties.

Rapportage

Het onderzoek leidt tot een eindrapport dat bestaat uit een generiek deel dat voor alle gemeenten geldt en een specifiek deel per deelnemende gemeente (inclusief factsheet per gemeente). Het rapport wordt besproken en vastgesteld in de klankbordgroep.

Het conceptrapport (zonder conclusies en aanbevelingen) wordt voor een check op feitelijke juistheid voorgelegd aan BsGW en de 11 gemeenten die deelnemen aan dit onderzoek. In een nota van antwoord wordt aangegeven op welke wijze de opmerkingen uit de feitencheck worden verwerkt in de rapportage. Na deze feitencheck wordt het gehele conceptrapport (inclusief conclusies en aanbevelingen) besproken en vastgesteld in de klankbordgroep.

Het eindrapport wordt doorgeleid voor bestuurlijk wederhoor naar het Algemeen Bestuur van BsGW en naar de colleges van B&W van de betrokken gemeenten. De rekenkamer(commissie)s dragen zelf zorg voor doorgeleiding van het eindrapport naar de 'eigen' gemeente. De stuurgroep zorgt voor doorgeleiding aan het bestuur van BsGW namens de gezamenlijke rekenkamer(commissie)s.

De adviseurs van Lysias verzorgen een digitale presentatie in de commissies/raden van de 11 gemeenten.

Na afloop van het onderzoek draagt Lysias het digitale onderzoeksdossier over aan de voorzitter van de stuurgroep.

2.4. Planning van het onderzoek

Onderstaand geven we de planning op hoofdlijnen weer:

1. Start	2. Verkenning	3. Verdieping	4. Rapportage
<i>Week 42-44</i>	<i>Week 43-50</i>	<i>Week 47-03</i>	<i>Week 51-13</i>
1a. Onderzoekers <ul style="list-style-type: none"> ❖ Startbijeenkomst ❖ Kick-off bijeenkomst ❖ Maken werkafspraken met stuurgroep ❖ Maken onderzoeksprotocol 	2a. Onderzoekers <ul style="list-style-type: none"> ❖ Deskresearch ❖ Opstellen tijdlijn ❖ Contact leggen met andere samenwerkingsverbanden en uitvoeren van benchmark ❖ Opzet van factsheet per gemeente ❖ Enkele interviews met sleutelfiguren ❖ Tweede helft fase 2: voortgangsoverleg met stuurgroep 	3a. Onderzoekers <ul style="list-style-type: none"> ❖ Verdiepende gesprekken ❖ Doorlopend: analyse van uitkomsten deskresearch en gesprekken ❖ Eind fase 3: voortgangsoverleg met stuurgroep 	4a. Onderzoekers <ul style="list-style-type: none"> ❖ Analyse bevindingen ❖ Opstellen rapportage ❖ Eind januari: oplevering conceptrapportage ❖ Begin februari: bespreken conceptrapportage met klankbordgroep/stuurgroep ❖ Check feitelijke juistheid en bestuurlijke reactie ❖ Opleveren eindrapport (maart 2021) ❖ Digitale presentatie commissie/raad
1b. Projectsecretariaat <ul style="list-style-type: none"> ❖ Inplannen/communicatie startbijeenkomst ❖ Inplannen/communicatie kick-off bijeenkomst ❖ Inplannen interviews fase 2 	2b. Projectsecretariaat <ul style="list-style-type: none"> ❖ Plannen voortgangsoverleg met onderzoekers ❖ Inplannen interviews fase 3 ❖ Aanspreekpunt voor stuurgroep en gesprekspartners (praktisch) 	3b. Projectsecretariaat <ul style="list-style-type: none"> ❖ Inplannen afspraken met stuurgroep ❖ Verslaglegging stuurgroep ❖ Aanspreekpunt voor stuurgroep en gesprekspartners (praktisch) 	4b. Projectsecretariaat <ul style="list-style-type: none"> ❖ Ondersteuning bij afstemming over rapportage ❖ Ondersteuning opstellen rapportage ❖ Ondersteuning hoor en wederhoor
1c. Klankbordgroep/stuurgroep <ul style="list-style-type: none"> ❖ Startbijeenkomst (inclusief voorbereiding m.b.t. inhoudelijke besprekpunten) ❖ Kick-off bijeenkomst met BsGW ❖ Maken van werkafspraken 	2c. Klankbordgroep/stuurgroep <ul style="list-style-type: none"> ❖ Voortgangsoverleg met onderzoekers (waaronder afstemming over gesprekspartners fase 3) ❖ Voorzitter: tussentijdse overleggen over voortgang 	3c. Klankbordgroep/stuurgroep <ul style="list-style-type: none"> ❖ Voortgangsoverleg 	4c. Klankbordgroep/stuurgroep <ul style="list-style-type: none"> ❖ Bespreken conceptrapportage (inclusief voorbereiding) ❖ Bespreken uitkomst ambtelijke feitencheck ❖ Finaliseren eindrapport ❖ Bestuurlijke reactie en nawoord
1d. BsGW / Gemeenten <ul style="list-style-type: none"> ❖ Kick-off bijeenkomst onderzoekers en stuurgroep ❖ Verzamelen en delen van relevante documentatie 	2d. BsGW / Gemeenten <ul style="list-style-type: none"> ❖ Contact over en verder ontsluiten van relevante documentatie ❖ Gesprekken met sleutelfiguren 	3d. BsGW / Gemeenten <ul style="list-style-type: none"> ❖ Beschikbaar voor verdiepende gesprekken 	4d. BsGW / Gemeenten <ul style="list-style-type: none"> ❖ Feitencheck ❖ Bestuurlijke hoor en wederhoor

2.5. Documentenstudie

De studie van relevante documenten wordt uitgevoerd door de adviseurs van Lysias. Zij stellen een overzicht op van de aanvullend benodigde relevante documenten en leggen dit overzicht voor aan ambtelijk contactpersoon bij de organisatie van BsGW. Na een eerste inventarisatie zullen de adviseurs mogelijke aanvullende vragen stellen.

Tijdens het onderzoek zal behoefte ontstaan aan raadpleging van aanvullende documenten. Medewerking van de organisatie van BsGW is noodzakelijk om de informatie tijdig te kunnen inzien en bestuderen. Daarover worden vooraf afspraken gemaakt. Nadat eenmaal contact is gelegd met een daarvoor aangewezen contactpersoon binnen de organisatie BsGW (via een eerste gesprek), kan Lysias rechtstreeks contact opnemen voor vervolgvragen en op te vragen documenten. Verder is het nodig dat de gevraagde aanvullende informatie binnen een redelijke termijn beschikbaar is (doorgaans binnen vijf werkdagen).

Onderdeel van de documentenstudie vormt het uitvoeren van een benchmark. De adviseurs van Lysias brengen in kaart hoe de prestaties van BsGW zich verhouden tot 5 geselecteerde andere belastingsamenwerkingen (en/of gemeenten die het in eigen beheer hebben). Lysias legt hiervoor contact met de beoogde benchmark-organisaties. De geanonimiseerde uitkomsten van de benchmark zullen tevens worden gedeeld met deze benchmark-organisaties.

De opgevraagde documenten die van belang zijn voor het onderzoek worden door de adviseurs van Lysias opgeslagen in de beveiligde ICT-omgeving bij Lysias. De stuurgroep krijgt periodiek een overzicht van geraadpleegde onderzoeksdocumenten. Op verzoek van een lid van de klankbordgroep/stuurgroep stelt Lysias het betreffende document beschikbaar.

2.6. Interviews en verslaglegging

De interviews vormen een belangrijk onderdeel van het onderzoek. De interviews vormen een verdiepingsslag op de beelden die zijn ontstaan na de eerste fase van voorbereidende interviews en de documentstudie. Alle interviews worden uitgevoerd door tenminste twee adviseurs van Lysias.

Bij de interviews wordt geacht aan een zeer zorgvuldige procedure, waarbij het vooral van belang is dat geïnterviewden in vertrouwelijkheid in staat worden gesteld om te vertellen wat nodig is voor het onderzoek. Daartoe hanteren we een interviewprotocol. Het interviewprotocol ziet er als volgt uit:

- Alle te interviewen personen worden aangeschreven met de mededeling dat er een onderzoek plaatsvindt. In de uitnodiging wordt het doel van het onderzoek en het doel van het interview aangegeven en wordt de procedure geschetst. De te interviewen personen ontvangen tevens een gespreksleidraad met onderwerpen die aan de orde komen in het interview. Tevens wordt in de uitnodiging aandacht geschonken aan het gebruik van het interviewverslag voor het onderzoek
- De interviews worden conform de RIVM-richtlijnen uitgevoerd. Dat wil zeggen dat vooralsnog alle interviews digitaal worden uitgevoerd. Indien het mogelijk en nodig is om een gesprek fysiek te voeren, zal de betreffende ambtelijke organisatie zorgen voor een interviewlocatie waar de interviews met in achtname van de richtlijnen en in vertrouwelijkheid kunnen plaatsvinden.
- De te interviewen personen worden minstens 5 werkdagen van tevoren schriftelijk uitgenodigd om deel te nemen aan het interview.
- Het is mogelijk dat één persoon meer dan éénmaal wordt geïnterviewd.
- De interviews zijn niet openbaar.
- Het interviewverslag wordt gemaakt door de adviseurs van Lysias.
- Het verslag is een weergave van het besprokene op hoofdlijnen en gaat over hetgeen de adviseurs relevant achten voor het onderzoek.
- De geïnterviewden krijgen binnen 5 werkdagen het verslag van het interview voorgelegd per mail.

- Onjuistheden in het verslag worden door de geïnterviewde zichtbaar gecorrigeerd (bijvoorbeeld met behulp van 'wijzigingen bijhouden' of het invoegen van opmerkingen).
- Alleen het door de geïnterviewde gecorrigeerde verslag wordt gebruikt voor de oordeelsvorming door de adviseurs.

De door geïnterviewden geaccordeerde interviewverslagen worden ter beschikking gesteld aan de leden van de stuurgroep en de klankbordgroep. De verslagen maken geen deel uit van het onderzoeksdossier en zijn dus niet openbaar.

2.7. Rapportage en bespreking in de gemeenteraden

Een eerste concept van het onderzoeksrapport wordt in februari 2021 besproken in de stuurgroep en in de klankbordgroep. Daarna vindt de hoor- en wederhoorprocedure op feitelijke onjuistheden door de ambtelijke organisaties en BsGW. Deze feitencheck betreft het rapport zonder conclusies en aanbevelingen. De klankbordgroep stelt het definitieve rapport (inclusief conclusies en aanbevelingen) vast. Daarna bieden de afzonderlijke rekenkamer(commissie)s het rapport aan voor bestuurlijke wederhoor aan de colleges. Het dagelijks bestuur van BsGW ontvangt het eindrapport voor een bestuurlijke reactie van de voorzitter van de stuurgroep.

Eind maart 2021 wordt de definitieve rapportage opgeleverd. De bestuurlijke reactie en het eventuele nawoord van de rekenkamers maken deel uit van het definitieve rapport dat aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan het bestuur van BsGW wordt aangeboden.

De adviseurs van Lysias Advies zijn beschikbaar om in de commissie/raad van de deelnemende gemeenten een presentatie te geven en vragen over het onderzoek te beantwoorden.

De gemeenteraad van elke gemeente bepaalt zelf het moment en de wijze waarop het onderzoeksrapport wordt besproken in commissie/raad.

2.8. Communicatie en vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid en geheimhouding zijn belangrijk gedurende het gehele proces. De adviseurs van Lysias verplichten zich tot vertrouwelijkheid en geheimhouding volgens de eigen gedragsregels.

De leden van de stuurgroep en klankbordgroep en de adviseurs verplichten zich tot geheimhouding gedurende het onderzoek. Na afronding van het onderzoek verplichten de (ex)leden van de klankbordgroep en stuurgroep zich tot een zorgvuldige omgang met de onderzoeksinformatie.

Er is gedurende het onderzoek sprake van centrale woordvoering vanuit de rekenkamer(commissie)s. De voorzitter van de stuurgroep is de enige die communiceert met de buitenwacht en stemt dat in voorkomende gevallen af met de leden van de klankbordgroep.

De colleges en gemeenteraden van de 11 deelnemende gemeenten en het bestuur van BsGW worden op de hoogte gebracht van dit onderzoeksprotocol. Aangezien het ook van belang is dat de ambtelijke organisaties van deze gemeenten op de hoogte zijn, worden tegelijkertijd de gemeentesecretarissen en directeur BsGW geïnformeerd (ter kennisname). Na deze eerste uiting zal pas weer naar buiten worden getreden met informatie bij het aanbieden van het onderzoeksrapport of eerder, in het geval er grote wijzigingen optreden ten opzichte van hetgeen in het onderzoeksprotocol staat.

2.9. Beschikbaarheid van het onderzoeks dossier

Ten aanzien van de informatiebronnen wordt zoveel mogelijk openheid betracht na afloop van het onderzoek. De insteek is 'openheid, tenzij...'. Indien de stuurgroep van mening is dat bij bepaalde documenten openheid niet gewenst is, dan zal zij voor dat document beargumenteerd afwijken van de algemene lijn.

Een uitzondering moet worden gemaakt ten aanzien van geheime en vertrouwelijke stukken die zijn gebruikt in de oordeelsvorming. Deze stukken zijn op voorhand al geheim en zullen als zodanig geen deel uitmaken van het onderzoeks dossier.

Vastgesteld te Venlo oktober 2020.

Voorzitter stuurgroep BsGW

Plaatsvervangend voorzitter
stuurgroep BsGW

Emiel Broere

Silvi Joosten

Bijlage 5: Normenkader

Normenkader kwaliteit

- Er zijn duidelijke en concrete afspraken tussen de deelnemende gemeenten en BsGW over de doelstellingen ten aanzien van de (ontwikkeling van) kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening door BsGW. Daarbij geldt dat de kwaliteit van dienstverlening minimaal op hetzelfde niveau moet zijn gebleven.
- BsGW heeft grip en zicht en stuurt actief en transparant op verbetering op de ontwikkeling van de kwaliteit van de taakuitvoering en dienstverlening voor de vijf primaire producten van dienstverlening door:
 - Gebruik van een samenhangende set van relevante kwaliteitsindicatoren die voor zowel de vijf primaire producten van dienstverlening afzonderlijk als voor totaal BsGW een goed beeld geven over de ontwikkeling van kwaliteit.
 - Gebruik van objectieve en toetsbare normen voor de indicatoren, zoals klantwaardering, ontwikkeling afhandeltermijnen en de ontwikkeling van verzoekschriften, klachten en bezwaren.
 - Periodieke meting van de indicatoren en confrontatie met de normen.
 - Inzetten van concrete beheersmaatregelen indien de score op indicatoren onder de norm zit.

- BsGW beoordeelt periodiek hoe de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening zich verhoudt tot andere vergelijkbare organisaties, voor zover deze informatie beschikbaar is.
- BsGW informeert deelnemers periodiek over de ontwikkeling van de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening. De informatie is zodanig, dat deelnemende gemeenten zich een oordeel kunnen vormen over de ontwikkeling van kwaliteit van dienstverlening en taakuitvoering. Daarbij geldt dat de informatie relevant, overzichtelijk, juist, tijdig en volledig is

Normenkader kosten van de uitvoering

- Er zijn duidelijke en concrete afspraken tussen de deelnemende gemeenten en BsGW over de doelstellingen ten aanzien van de (ontwikkeling van) de kosten van de taakuitvoering door BsGW.
- Concreet heeft BsGW door de opgelegde taakstellende kostenreductie van 10% gerealiseerd.
- BsGW heeft grip en zicht en stuurt actief en transparant op de kostenontwikkeling van de taakuitvoering voor de vijf primaire producten van dienstverlening en voor de totale kostenontwikkeling van BsGW door:
 - Gebruik van een samenhangende set van relevante financiële indicatoren die voor zowel de vijf primaire producten van dienstverlening afzonderlijk als voor totaal BsGW een goed beeld geven over de ontwikkeling van de kosten.
 - Gebruik van objectieve en toetsbare normen voor de financiële indicatoren.

- Periodieke meting van de financiële indicatoren en confrontatie met de normen.
- Inzetten van concrete beheersmaatregelen indien de score op indicatoren onder de norm zit.
- BsGW heeft de planning & control cyclus adequaat ingericht ten aanzien van kostenbeheersing voor de ondersteuning en de primaire producten. Specifieke aandacht is er daarbij voor het P&C proces rond WOZ-waarderingen.
- BsGW beoordeelt periodiek hoe de kostenontwikkeling op de primaire producten en op het geheel zich verhoudt tot andere vergelijkbare organisaties, voor zover deze informatie beschikbaar is.
- BsGW informeert deelnemers periodiek over de kostenontwikkeling voor de primaire producten en voor BsGW geheel. De informatie is zodanig, dat deelnemende gemeenten zich een oordeel kunnen vormen over de ontwikkeling van de kosten door de jaren heen. Daarbij geldt dat de informatie relevant, overzichtelijk, juist, tijdig en volledig is.

Normenkader sturings- en verantwoordingsinformatie

- Er zijn duidelijke en concrete kaders gesteld over de wijze waarop BsGW de deelnemers informeert en aan de deelnemers verantwoording aflegt over de uitvoering van taken. De kaders zijn duidelijk en concreet ten aanzien van de wijze van informeren, de kwaliteit van de informatie en het moment van

informeren. De gestelde kaders passen bij hetgeen gebruikelijk is bij een Gemeenschappelijke Regeling.

- De governance van BsGW is conform wettelijke eisen en conform afspraken met deelnemers vormgegeven en werkt ook zo in de praktijk.
- De planning en control cyclus van BsGW is ingericht conform algemeen aanvaarde normen en sluit aan op de ritmiek van de planning en control cyclus van de deelnemers.
- BsGW informeert en legt periodiek verantwoording af aan de deelnemers conform de gestelde kaders. Daarbij geldt dat de informatie adequaat is (relevant, overzichtelijk, juist, tijdig en volledig is). Zie ook de normen bij kwaliteit en kosten.
- Er zijn ten aanzien van informatie en verantwoording duidelijke kaders gesteld over de verhouding tussen de verschillende organen van BsGW (directeur, DB en AB) en de wijze van informeren binnen BsGW. Deze kaders worden in de praktijk toegepast.
- Er zijn duidelijke kaders gesteld over de sturingsmogelijkheden van deelnemende gemeenten op de uitvoering van taken door BsGW. Deze kaders worden in de praktijk toegepast.

Bijlage 6: Uitgevoerde acties verlaging proceskosten

Bestuurlijk

- Haagse lobby
 - Brief van de gemeenten Maastricht, Heerlen, Sittard-Geleen en Venlo aan de VNG (2018).
 - Participatie in onderzoeken vanuit de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB) en de grote samenwerkingsverbanden naar oneigenlijke toepassing proceskostenregeling door no-cure-no-pay bedrijven.

Procesmatig

- Ontwikkeling intake en afhandel portal voor bezwaren (versnellen intake en verbetering afhandeling van bezwaren).
- Verbeteren datakwaliteit bestanden van zowel de WOZ als BAG gegevens door mutatiedetectie en kwaliteitsverbetering.
- Herijking van het waarderingsmodel, controle van de herwaardering volgens het 4-ogen principe en aanstelling kwaliteitsmedewerkers voor controles en verbeterprocessen.
- Vereenvoudiging indienen bezwaar via Mijn BsGW.
- Voormelding WOZ; vooroverleg met grote belanghebbenden waaronder de woningcorporaties.
- Flitsbezwaar procedure; telefonisch rechtstreeks contact met de taxateur voorkomt WOZ-bezwaren die anders via een ncnp bureau worden ingediend.
- Afspraken met ncnp-bureaus om de proceskostenvergoeding te reduceren/beperken.

- Interventiefase; extra toetsen van een bezwaar voordat een ncnp-bureau beroep instelt dringt het aantal beroepsschriften terug en reduceert de daarbij behorende proceskostenvergoeding.

Communicatie

- Inzet gedragsdeskundige om potentiële bezwaarmakers eerst met BsGW te laten contacten.
- Verbetering leesbaarheid en layout aanslagbiljet.
- Verbetering website BsGW (meer vraaggericht).
- Jaarlijks vindt voor het versturen van de WOZ-aanslagen een mediacampagne plaats.
- Samenwerking in VNG-Onderzoek naar effectiviteit communicatie eerdere aanslagcampagnes.

Lopende acties 2021

Bestuurlijk

- Onderzoek minister Dekker naar mogelijke oneigenlijke toepassing verdienmodel voor de verkrijging van proceskostenvergoedingen. Het rapport hierover is medio februari 2021 gepubliceerd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Initiatief van de heer Smits (Roerdalen), als lid van de VNG commissie, voor een Limburg brede motie voor de algemene ledenvergadering van de VNG.

- De heer Aarts (Maastricht) brengt de schrikbarende stijging van de proceskosten nog eens onder de aandacht bij de Tweede Kamercommissie en doet navraag naar de resultaten van het onderzoek en de daaruit voortvloeiende voorstellen en besluiten.

Procesmatig

- De ondernomen acties worden ook in 2021 voortgezet.

Communicatie

- De ondernomen acties worden ook in 2021 voortgezet.
- Vernieuwd / vereenvoudigd aanslagbiljet.
- Nudging op aanslagbiljet: door het plaatsen van een opvallende memo (zgn 'Post-It') bij de WOZ-waarde op het aanslagbiljet worden potentiële bezwaarmakers gestimuleerd eerst contact op te nemen met BsGW. Via de flitsbezwaarmethode kan hiermee bezwaar – al dan niet via een ncnp-bureau - worden voorkomen.
- Prominente aandacht op website (extra kader en extra landingspagina met toegevoegde informatie over WOZ-waarde en waardebepaling).
- Animatiefilmpje voor raadsleden voor beter begrip over oorzaak en achtergrond proceskosten en hen ambassadeurs te laten zijn voor BsGW.
- Presentatie aan DB-, AB leden en Accountmanagers over de proceskosten.
- Toelichting op aanslag bij die gemeenten die deelnemen aan de Lokale Lastenmeter.

TOEKOMSTGERICHTE ACTIES 2022 E.V.

Bestuurlijk

- Intensiveren Haagse lobby (gericht lobbytraject; gesprekken met bestuurders, politici en ambtenaren).

Procesmatig

- Uitbreiding voormelding WOZ-waarde (pilot 'voorlopige aanslag' in afstemming met Waarderingskamer).
- Optimalisatie datakwaliteit via state-of-the-art methodieken.
- Uitbreiden BsGW-website met beslisboom ter afweging of bezwaar indienen zin heeft.

Communicatie

- Evaluatie communicatiecampagne (i.s.m. Zuyd Hogeschool).
- Nadere analyse gedragsbeïnvloeding en imago BsGW (i.s.m. Zuyd Hogeschool).

Bijlage 7: Begrippenlijst

Begrip/afkorting	Definitie/uitleg
AB	Algemeen Bestuur
BBV	Besluit Begroten en Verantwoorden
BMO's	Benchmarkorganisaties. In dit onderzoek wordt de BsGW aan de hand van een aantal indicatoren vergeleken met de prestaties van een aantal vergelijkbare benchmark-belastingsamenwerkingen.
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
CRM	Custom Relation Managers van BsGW. Zij zijn eerste aanspreekpunt voor de gemeentelijk accounthouders BsGW.
DB	Dagelijks Bestuur
Fierensdrempel	Voormalige bepaling in Wet Woz die aangaf dat men geen bezwaar kon aantekenen als de waarde van de woning minder dan een bepaald percentage afwijkt van de gemeentelijk vastgestelde waarde. In 2014 is de Fierensdrempel afgeschaft.
Gegevensbeheer	Een van de vijf primaire producten van dienstverlening door BsGW.
Gemeentelijk accounthouders	De gemeentelijk accounthouders zijn de ambtelijke portefeuillehouders BsGW binnen hun gemeente en eerste aanspreekpunt voor de CRM'ers vanuit BsGW.
GR BsGW	Gemeenschappelijke Regeling BsGW
Heffen	Een van de vijf primaire producten van dienstverlening door BsGW.
Innen	Een van de vijf primaire producten van dienstverlening door BsGW.
Klantzaken	Een van de vijf primaire producten van dienstverlening door BsGW.
MT	Management Team
Ncnp-bureaus	No Cure No Pay-bureaus. Commerciële bureaus die voor inwoners en bedrijven bezwaar maken op basis van no-cure-no-pay.
Nulmetingen	Financiële nulmetingen die door de gemeenten zijn opgesteld voorafgaande aan de toetreding tot BsGW.
O&O	Ondersteuning en ontwikkeling. Activiteiten ter ondersteuning van de primaire hoofdprocessen heffen, innen, waarden en klantzaken (zoals informatievoorziening, automatisering, HRM, bestuursondersteuning, Planning & Control etc.

OOP	Ondernemings- en ontwikkelingsplan 2018-2020
OZB	Onroerendezaakbelastingen
P&C-cyclus	Planning & Control-cyclus. Deze cyclus bestaat op hoofdlijnen uit de kadernota, begroting(swijzigingen), jaarrekening, jaarverslag en bestuursrapportages.
Proceskosten	De kosten die gemoeid gaan met de bezwaarprocedures tegen de WOZ-waardebepalingen.
Waarderen	Een van de vijf primaire producten van dienstverlening door BsGW.
Waarderingskamer	De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering van de Wet Waardering onroerende zaken (Wet WOZ).
Wet WOZ	Wet waardering onroerende zaken
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 8: Bestuurlijke reacties

Rekenkamercommissie gemeente Beesel

Reuver: 9-7-2021 verzenddatum:
 Uw kenmerk:
 Ons kenmerk:
 Onderwerp: Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek BsGW

Geachte commissie,

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw rapport 'Rekenkameronderzoek BsGW'. Wij zijn de rekenkamercommissie erkentelijk voor de gelegenheid om te reageren op haar conclusies en aanbevelingen.

Algemeen

Wij herkennen bevindingen die in het rapport zijn opgenomen en we zien dat het rapport een aantal waardevolle aanbevelingen bevat die hopelijk een plek zullen krijgen binnen BsGW c.q. de samenwerking tussen BsGW en haar deelnemers. Op onderdelen stelt de commissie voor om in 2022 enkele besluitvormingsprocessen te organiseren, waaronder de harmonisatie van taken. Het grote aantal deelnemers en de daarbij behorende complexiteit van synchrone besluitvorming is een uitdagend traject. Hierbij nemen we qua haalbaarheid enige voorzichtigheid in acht. Als deelnemer van BsGW zullen wij uiteraard ons best doen om de voortgang actief te bewaken.

Bestuurlijk rapport

1. Kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening

Wij onderkennen het ontbreken van goed onderbouwde indicatoren. Enerzijds indicatoren ten aanzien van de kwaliteit van dienstverlening aan de burgers en anderzijds indicatoren ten aanzien van de financiën. Het college is dan ook voorstander om, in samenspraak met de deelnemers, (financiële) indicatoren te laten ontwikkelen. Deze indicatoren kunnen vervolgens onderdeel worden van de bestuursrapportages van BsGW.

2. Dashboard relevante financiële informatie

Vorig jaar is BsGW verzocht een dashboard te ontwikkelen naar het voorbeeld van de 'De begroting 2020 in één oogopslag' van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Dit is door BsGW opgepakt. Daarnaast heeft BsGW ook een factsheet 'Jaarverslag 2020' ontwikkeld waarin een aantal algemene kengetallen is opgenomen. Het college is voorstander van een verdere doorontwikkeling van dit soort factsheets die voor zowel bestuur als raadsleden in één oogopslag inzicht bieden in een aantal belangrijke kengetallen en kerngegevens die betrekking hebben op BsGW.

Kijk voor
actuele openingstijden
op onze website
www.beesel.nl

Raadhuisplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

BNG 28.50.00.780
IBAN: NL50BNGH0285000780
BIC: BNGHNL2G
KvK nummer: 14130743

3. Actiever communiceren met gemeenteraden

Wij herkennen de behoefte van de gemeenteraad aan informatie die verder reikt dan alleen de financiële aspecten. Wij herkennen eveneens dat dit in het verleden vaker heeft geresulteerd in "onbekend maakt onbemind". Wij zullen ons inspannen om BsGW, naast de reguliere P&C producten, aan te blijven sporen om de raad actief te informeren over belangrijke ontwikkelingen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een themasessie met de raad over de problematiek rondom de proceskosten.

4. Gezamenlijke strategische aanpak proceskosten

De almaar stijgende proceskosten baart ook ons grote zorgen. Naast het feit dat dit een landelijke problematiek betreft valt ons op dat de stijging van de proceskosten sterker is bij BsGW dan bij andere belastingsamenwerkingen. BsGW heeft inmiddels een aantal acties ingezet waarbij deze met name de komende tijd gericht zullen zijn op het op de agenda krijgen in Den Haag. Hierbij zijn verschillende gemeenten, collega-belastingkantoren en de VNG betrokken. Onlangs is op de Algemene Ledenvergadering van de VNG een motie inzake de proceskosten problematiek aangenomen.

5. Besluitvorming harmonisering van taken

BsGW heeft al langer het harmoniseren van het heffen en innen van de lokale heffingen op de agenda staan. Harmonisatie kan efficiëntie stimuleren en uiteindelijk leiden tot lagere uitvoeringskosten. Uiteraard is het college voorstander van efficiënter werken en lagere kosten. Het harmoniseren is echter een proces dat zorgvuldig moet gebeuren omdat dit beleidsvrijheid van de gemeenteraad raakt, hetgeen voor de gemeente Beesel een van de voorwaarden was voor toetreding tot BsGW. Vandaar dat ook rekening gehouden moet worden met een langer besluitvormingsproces dan 2022.

6. Versterking gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn

Zoals hierboven aangegeven, zullen wij er naar streven om gevraagd en ongevraagd de raad te informeren dan wel BsGW verzoeken om het initiatief te nemen bij belangrijke en ingrijpende ontwikkelingen die de samenwerking en uitvoering van de taken betreffen. Waarbij het niet enkel financiële ontwikkelingen betreft.

7. Verbetering samenspel Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB)

Uiteraard zijn wij er voorstander van dat het samenspel tussen AB en DB goed georganiseerd moet worden en dat dit soepel verloopt. In het AB zullen we hier aandacht voor vragen.

Kijk voor
actuele openingstijden
op onze website
www.beesel.nl

Raadhuysplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

BNG 28.50.00.780
IBAN: NL50BNGH0285000780
BIC: BNGHNL2G
KvK nummer: 14130743

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouders van de gemeente Beesel,

De secretaris,

Rick Nillesen

De burgemeester,

Bob Vostermans

Gemeente Venlo
Dhr. K. Savelkouls
Team Financiën/Treasury
Postbus 3434
5902 RK Venlo

Postbus 140, 5804 ZJ Bergen
Telefoon (0485) 34 83 83
Telefax (0485) 34 28 46
E-mail info@bergen.nl
www.bergen.nl

VERZONDEN 12 JULI 2021

Datum 12 juli 2021
Ons kenmerk Collegebesluit d.d. 6 juli 2021 gemeente Bergen
Onderwerp Rekenkameronderzoek BsGW

11701

Onderwerp: Rekenkameronderzoek BsGW

Geachte heer Savelkouls,

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van het rapport 'Rekenkameronderzoek BsGW. Wij zijn de rekenkamercommissie erkentelijk voor de gelegenheid om te reageren op haar conclusies en aanbevelingen.

Algemeen

Wij herkennen de conclusies en we zien dat het rapport tot een aantal waardevolle aanbevelingen leidt die zeker een plek zullen krijgen. Wij herkennen grotendeels de door de commissie gepresenteerde bevindingen.

Op onderdelen stelt de commissie voor om in 2022 enkele besluitvormingsprocessen te organiseren, waaronder de harmonisatie van taken. Het grote aantal deelnemers en de daarbij behorende complexiteit van synchrone besluitvorming is een uitdagend traject. Hierbij nemen we qua haalbaarheid enige voorzichtigheid in acht. Als deelnemer van de BsGW zullen wij uiteraard ons best doen om de voortgang actief te bewaken.

Het bestuurlijk rapport

1. Ontwikkeling kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening
Wij onderkennen het ontbreken van kwalitatief goed onderbouwde indicatoren waarbij met name de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers dient te worden gemonitord en gemeten, ook gezien de positie van de BsGW in hun directe relatie tot de burgers. In het rapport wordt geconcludeerd dat niet inzichtelijk is wat het OOP (Ondernemings- en ontwikkelingsplan) oplevert. Het OOP was een kwaliteitsbevorderend proces waarvan de kosten ad € 4 miljoen terugbetaald moeten worden door een formatiereductie van 20 fte's. Dit laat het belang van financiële indicatoren onverlet. Wij zijn er dan ook voorstander van om (financiële) indicatoren te laten ontwikkelen in samenspraak met de deelnemers bij voorkeur in

Bezoekadres:
Raadhuisstraat 2
5854 AX Nieuw Bergen

.....

wergroepen waarin deelnemers samen met BsGW participeren. Daarnaast is ons voorstel om deze uiteindelijk definitief vastgestelde indicatoren onderdeel te laten zijn van de managementrapportages van BsGW.

2. **Dashboard financiële informatie**
Wij hebben vorig jaar BsGW verzocht een dashboard te ontwikkelen naar het voorbeeld van de 'De begroting 2020 in één oogopslag' van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Dit is door BsGW opgepakt. Daarnaast is er ook een factsheet 'Jaarverslag 2020' ontwikkeld waarin een aantal algemene kengetallen is opgenomen. Wij zijn dan ook voorstander van een verdere doorontwikkeling van dit soort factsheets die voor zowel bestuur als raadsleden in één oogopslag inzicht bieden in een aantal belangrijke kengetallen en kerngegevens die betrekking hebben op BsGW.
3. **Actiever communiceren met gemeenteraden**
Wij onderschrijven de in de analyse geschetste behoefte aan informatie die verder reikt dan enkel financiële aspecten. Dat dit nogal eens resulteert in 'onbekend maakt onbemind' is voor ons herkenbaar. Wij hebben er bijvoorbeeld dit jaar actief bij BsGW op aangedrongen om de raad te informeren middels een themabijeenkomst inzake de al langer spelende problematiek rondom de proceskosten. Daarnaast blijven wij de websites GRIP en de Samenwerkingswijzer zo actueel mogelijk houden. Wij zullen ons blijven inspannen om BsGW, naast de reguliere P&C producten, te blijven aansporen om de raad actief te informeren over belangrijke ontwikkelingen.
4. **Strategische aanpak proceskosten**
De almaar stijgende proceskosten, € 3 miljoen naar verwachting in 2022, baart ook ons grote zorgen. Naast het feit dat dit een landelijke problematiek betreft valt ons op dat de stijging van de proceskosten sterker is bij BsGW dan bij andere belastingsamenwerkingen. BsGW heeft reeds een aantal acties ingezet waarbij deze met name de komende tijd gericht zullen zijn op het op de agenda krijgen in Den Haag. Hierbij zijn verschillende gemeenten, collega-belastingkantoren en de VNG betrokken. Daarnaast zullen wij op korte termijn BsGW vragen om de werkwijze van de belastingorganisatie BSOB (Belasting Samenwerking Oost Brabant) nader te onderzoeken en wellicht over te nemen omdat deze organisatie door middel van het actief benaderen van de burgers erin is geslaagd om de WOZ-bezwaren met 35% te reduceren.
5. **Besluitvormingsproces harmonisatie van taken**
Het harmoniseren van het heffen en innen van de lokale heffingen kan efficiëntie stimuleren en uiteindelijk leiden tot lagere uitvoeringskosten. BsGW ijvert al langer voor standaardisatie van belastingvormen en is dus een groot voorstander. Wij zijn vanzelfsprekend ook een voorstander van efficiënte-slagen en daarbij behorende daling van kosten. Echter in dit geval zal het voornamelijk afhangen van de deelnemers en in hoeverre men wil meegaan in harmonisatie. Dit omdat hier de beleidsvrijheid van de belastingheffing in het gedrang zou kunnen komen zoals die bij toetreding is beloofd. Vandaar dat wij ook een gedegen en zorgvuldige voorbereiding voorstaan, waarbij dan wel rekening dient te worden gehouden met een langer besluitvormingsproces dan 2022 (zie ook opmerking bij de alinea 'Algemeen').
6. **Versterking gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn**
Zoals in de onderdelen 1 tot en met 3 al aangegeven zullen wij er naar streven om gevraagd en ongevraagd de raad te informeren dan wel BsGW verzoeken om het initiatief te nemen bij belangrijke en ingrijpende ontwikkelingen die de samenwerking en uitvoering van de taken betreffen. Waarbij zoals al eerder opgemerkt het niet

enkel financiële ontwikkelingen betreft.

7. Verbetering samenspel Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB)
Wij zijn er voorstander van, zowel als AB- als DB-lid, dat het samenspel tussen AB en DB goed dient te worden georganiseerd en zo soepel mogelijk verloopt. Als DB-lid zullen wij dit onderdeel agenderen voor de DB-vergadering met als doel om in het AB op te halen wat de AB-leden nodig hebben om hun raden beter te kunnen voorzien van de benodigde informatie, zodat de genoemde sturings- en verantwoordingslijnen beter worden geborgd. Daarnaast is het noodzakelijk om in dit samenspel de accounthouders van de deelnemers beter en sneller in positie te brengen door middel van snelle(re) informatieverstrekking en het meenemen in voorkomende dilemma's. Hierdoor kunnen bestuurders en daarmee ook de raden beter in positie worden gebracht om te kunnen sturen en meer grip te krijgen.

Tenslotte merken wij nog op dat in de bijlagen opgenomen belastingsoorten van Bergen niet geheel juist zijn. Wij verzoeken u dit aan te passen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Bergen (L),

H.H.M. Timmermans
Secretaris

L.W.J. Engels-MPM
(loco-secretaris)

M.H.E. Pelzer
Burgemeester

VERZONDEN 13 JULI 2021

gemeente **Brunssum**

R.A.M. Kavsek
Financien en control

Rekenkamercommissie gemeente Brunssum
t.a.v. dhr. E. Lemmens
Buys Ballotstraat 35
3572 ZT UTRECHT

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Bestuurscentrum
Lindeplein 1
Telefoon
(045) 5278555
Fax
(045) 5258879
E-mail
Gemeente@brunssum.nl
Internet
http://www.brunssum.nl
Bank
NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
BIC-code: BNGHNL-2G

Datum 13 juli 2021
Uw brief van
Uw kenmerk
Oms kenmerk 1085684/1090287
Bijlage(n)
Onderwerp reactie op rekenkameronderzoek BsGW (bestuurlijke wederhoor)

Geachte heer Lemmens,

In het kader van de bestuurlijke hoor en wederhoor op het opgestelde Rekenkamerrapport BsGW, vindt u hierbij de reactie van de gemeente Brunssum op de conclusies en aanbevelingen in het rapport.

Ten aanzien van de conclusies hebben wij geen inhoudelijke opmerkingen. De conclusies vloeien voort uit de bevindingen die eerder in het kader van ambtelijke hoor en wederhoor op feiten zijn gecheckt.

De aanbevelingen worden hierna verder beschreven en van een reactie voorzien. Opgemerkt zij dat het uiteindelijk aan de gemeenteraad is om de gedane aanbevelingen over te nemen. Het college geeft alleen aan wat hierover haar opvattingen zijn.

1. *Vraag aan het bestuur van BsGW om op korte termijn enkele kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening te ontwikkelen en voor te leggen aan het AB BsGW. De vervolgstap is om deze binnen een jaar uit te bouwen tot een volledige en samenhangende set indicatoren die relevant en adequaat zijn om als deelnemende gemeente de kwaliteitsontwikkeling te kunnen monitoren. Maak in het AB afspraken over de wijze waarop BsGW de deelnemers aan de hand van die indicatoren op overzichtelijke wijze periodiek informeert.*

Het college is het eens met deze aanbeveling. Opgemerkt wordt dat het onderzoek van de rekenkamer gaat over de periode tot eind 2020. In 2021 zijn er al stappen gezet als het gaat om de ontwikkeling van de kwaliteitsnormatiek. In het AB van 24 juni 2021 jl. is het AB gevraagd kennis te nemen van de voorgestelde bestuurlijke kwaliteitsnormen t.b.v. de paragraaf Kwaliteit van de dienstverlening in de bestuursrapportage BsGW. Deze ontwikkeling is dus nog niet meegenomen in het Rekenkamer onderzoek. Met betrekking tot de rapportage momenten is het college van mening dat zoveel mogelijk aangesloten dient te worden bij de huidige P&C cyclus die de BsGW hanteert.

2. *Vraag het bestuur van BsGW om binnen een jaar een overzichtelijk dashboard met relevante financiële informatie te ontwikkelen en betrek de gemeenteraden op een nader te bepalen wijze bij dat proces.*

Het college vindt dat een overzichtelijk dashboard met financiële informatie bijdraagt aan het meer inzichtelijk maken van de financiële informatie voor de gemeenteraden. Een goed voorbeeld

daarvan is het jaarverslag 2020 in één oogopslag. Ook hier heeft het de voorkeur om dit te verwerken in de huidige P&C cyclus van de BsGW. Een dergelijk dashboard zou onderdeel kunnen worden van elke bestuursrapportage van de BsGW

3. Vraag het bestuur van BsGW om actiever en gericht te communiceren met de gemeenteraden van de deelnemers, en evalueer dit (bijvoorbeeld in een gesprek) met elk van de gemeenteraden eind 2022.

In algemene zin kan het college deze aanbeveling onderschrijven. Het college pleit er voor dat de informatieverstrekking uniform is voor alle deelnemers van BsGW.

4. Stel vóór het eind van het jaar in het AB een gezamenlijke strategische aanpak (van gemeenten en BsGW) vast om de proceskosten terug te dringen, inclusief een realistische kwantitatieve doelstelling. Evolveer deze aanpak in het AB een halfjaar later.

Het college steunt deze aanbeveling. De deelnemers in de GR BsGW en daarmee ook de gemeenteraden moeten zich er echter van bewust zijn dat de oplossing primair is gelegen in de (landelijke) regelgeving. Dat neemt niet weg dat BsGW zich maximaal en proactief moet blijven inzetten om de stijgende lijn te doorbreken.

5. Vraag het bestuur van BsGW om in 2022 een besluitvormingsproces in het AB te organiseren om keuzes te maken voor verdere harmonisatie van taken.

Het college onderschrijft de voordelen van harmonisatie in relatie tot kwaliteit (effectiviteit) en kosten (efficiency). Het college vraagt hierbij wel aandacht te hebben voor de beleidsvrijheid van de raden.

6. Maak als gemeenteraad waar nodig aanvullende afspraken met het college over versterking van de gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn.

Het is aan de gemeenteraad om hier, indien gewenst, invulling aan te geven.

7. Agendeer op korte termijn in het AB een bespreking van de samenwerking tussen DB en AB, met als doel om te komen tot afspraken ter verbetering van het samenspel. Rapporteer hierover aan de gemeenteraden.

Het college is het eens met deze aanbeveling.

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

Burgemeester

secretaris

Datum : 6 juli 2021
Zaaknummer : 511300
Uw kenmerk :
Uw e-mail van : 21 juni 2021
Behandelaar : B. van Vorsselen

Rekenkamer:
walter.elemans1@gmail.com
Lysias advies:
clemenssengers@lysiasadvies.nl

Onderwerp : Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek BsGW

Geachte commissie

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw rapport 'Rekenkameronderzoek BsGW'. Wij zijn de rekenkamercommissie erkentelijk voor de gelegenheid om te reageren op haar conclusies en aanbevelingen.

Conclusies

Wij herkennen ons in deze conclusies, waarbij we de volgende opmerkingen maken:

Ad 5/8. (10% kostenreductie): Aangezien Gennep pas later is aangesloten en al een andere uitgangspositie had (belastingen waren al uitbesteed) heeft Gennep hier relatief weinig van geprofiteerd.

Ad 9. (Harmonisatie) de beleidsvrijheid en autonomie van de deelnemers kunnen hierbij een complicerende en vertragende factor zijn. Daardoor is draagvlak en vroegtijdig betrekken van de deelnemers van belang.

Ad 13. (sturings- en verantwoordingsinformatie) In Gennep komen alle vergaderstukken op de agenda als ingekomen stukken, zodat de raad hier kennis van kan nemen en deze kan agenderen indien gewenst. Ook vastgestelde besluiten worden via de griffie beschikbaar gesteld.

Ad 14. Voor Gennep met nog geen 2% van de stemmen is dit een belangrijke drijfveer om hier regionaal op te trekken.

Aanbevelingen

Wij herkennen grotendeels de door u gepresenteerde bevindingen.

Op onderdelen stelt u voor om in 2022 enkele besluitvormingsprocessen te organiseren, waaronder de harmonisatie van taken. Het grote aantal deelnemers en de daarbij behorende complexiteit van synchrone besluitvorming is een uitdagend traject. Hierbij nemen we qua haalbaarheid enige voorzichtigheid in acht. Als deelnemer van BsGW zullen wij uiteraard ons best doen om de voortgang actief te bewaken.

1. **Ontwikkeling kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening**
Wij onderkennen het ontbreken van kwalitatief goed onderbouwde indicatoren waarbij met name de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers dient te worden gemonitord en gemeten, ook gezien de positie van de BsGW in haar directe relatie tot de burgers. In het rapport concludeert u dat niet inzichtelijk is wat het OOP (Ondernemings- en ontwikkelingsplan) oplevert. Gezien de grote investering, het ontbreken van een evaluatie en de gestelde financiële en kwalitatieve ambities hebben wij eveneens behoefte aan (financiële) indicatoren. Het tekort op de jaarrekening 2020 en het te verwachten tekort over 2021 maken het belang van financiële sturingsindicatoren van nog groter belang. Wij zijn er dan ook voorstander van om (financiële) indicatoren te laten ontwikkelen in samenspraak met de deelnemers, bij voorkeur in werkgroepen waarin deelnemers samen met BsGW participeren. In dit kader is het voorstel kwaliteitsnormatiek een goed voorbeeld, waarin samen met de deelnemers is opgetrokken in de voorbereiding. Daarnaast is ons voorstel om deze uiteindelijk definitief vastgestelde indicatoren onderdeel te laten zijn van de managementrapportages van BsGW.
2. **Dashboard financiële informatie**
Vorig jaar is BsGW verzocht een dashboard te ontwikkelen naar het voorbeeld van de 'De begroting 2020 in één oogopslag' van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Dit is door BsGW opgepakt. Daarnaast is er ook een factsheet 'Jaarverslag 2020' ontwikkeld waarin een aantal algemene kengetallen is opgenomen. Wij zijn dan ook voorstander van een verdere doorontwikkeling van dit soort factsheets die voor zowel bestuur als raadsleden in één oogopslag inzicht bieden in een aantal belangrijke kengetallen en kerngegevens die betrekking hebben op BsGW.
3. **Actiever communiceren met gemeenteraden**
Wij onderschrijven de in de analyse geschetste behoefte aan informatie die verder reikt dan enkel financiële aspecten. Dat dit nogal eens resulteert in 'onbekend maakt onbemind' is voor ons herkenbaar. Mogelijke middelen zijn informeren van de raad middels een themabijeenkomst, websites GRIP en de Samenwerkingswijzer zo actueel mogelijk houden. Wij zullen ons blijven inspannen om BsGW, naast de reguliere P&C-producten, te blijven aansporen om de raad actief te informeren over belangrijke ontwikkelingen.
4. **Strategische aanpak proceskosten**
De almaar stijgende proceskosten, € 3 miljoen naar verwachting in 2022, baart ook ons grote zorgen. Naast het feit dat dit een landelijke problematiek betreft valt ons op dat de stijging van de proceskosten sterker is bij BsGW dan bij andere belastingsamenwerkingen. BsGW heeft reeds een aantal acties ingezet die de komende tijd met name gericht zullen zijn op het op de agenda krijgen in Den Haag. Hierbij zijn verschillende gemeenten, collega-belastingkantoren en de VNG betrokken.

Daarnaast vragen wij BsGW om de werkwijze van de belastingorganisatie BSOB (Belasting Samenwerking Oost Brabant) nader te onderzoeken en wellicht over te nemen omdat deze organisatie door middel van het actief benaderen van de burgers erin is geslaagd om de WOZ-bezwaren met 35% te reduceren.

5. *Besluitvormingsproces harmonisatie van taken*

Het harmoniseren van het heffen en innen van de lokale heffingen kan efficiëntie stimuleren en uiteindelijk leiden tot lagere uitvoeringskosten. BsGW ijvert al langer voor standaardisatie van belastingvormen en is dus een groot voorstander. Wij zijn vanzelfsprekend ook een voorstander van efficiënte-slagen en daarbij behorende daling van kosten. Echter in dit geval zal het voornamelijk afhangen van de deelnemers en in hoeverre men wil meegaan in harmonisatie. Dit omdat hier de beleidsvrijheid van de belastingheffing in het gedrang zou kunnen komen zoals die bij toetreding is beloofd. Vandaar dat wij ook een gedegen en zorgvuldige voorbereiding voorstaan, waarbij dan wel rekening dient te worden gehouden met een langer besluitvormingsproces dan 2022.

6. *Versterking gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn*

De vergaderstukken van het AB van de BsGW worden in Gennep volgens de standaard werkwijze vertrouwelijk gedeeld met de raad.

7. *Verbetering samenspel Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB)*

Wij zijn er voorstander van dat het samenspel tussen AB en DB goed dient te worden georganiseerd en zo soepel mogelijk verloopt. Vanuit het DB zou initiatief genomen kunnen worden om in het AB op te halen wat de AB-leden nodig hebben om hun raden beter te kunnen voorzien van de benodigde informatie, zodat de genoemde sturings- en verantwoordingslijnen beter worden geborgd.

Daarnaast is het noodzakelijk om in dit samenspel de accounthouders van de deelnemers beter en sneller in positie te brengen door middel van snelle(re) informatieverstrekking en het meenemen in voorkomende dilemma's (bijvoorbeeld door het vormen van gezamenlijke werkgroepen). Hierdoor kunnen bestuurders en daarmee ook de raden beter in positie worden gebracht om te kunnen sturen en meer grip te krijgen.

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouders van Gennep,

De secretaris,

Jacqueline Nijland

De burgemeester,

Hans Teunissen

Heerlen

De heer E. Lemmens
Plaatsvervangend voorzitter Rekenkamer Heerlen

Datum
25 juni 2021

Uw kenmerk
N.V.T.

Ons kenmerk
UTT-21000242-65

Bijlage(n)
N.V.T.

Domein Middelen - Team
Financiën E&M

Resul K&K

Telefoonnummer
045-5604941

Onderwerp
Bestuurlijk wederhoor rekenkameronderzoek BsGW

Geachte heer Lemmens,

De Rekenkamer Heerlen heeft het rekenkamerrapport BsGW en bijlagen aan o.a. het college van de gemeente Heerlen aangeboden voor bestuurlijke wederhoor. Gelijktijdig is het rapport voor een bestuurlijke reactie gestuurd naar de colleges van de andere (tien) gemeenten die deelnemen aan het rekenkameronderzoek en naar het bestuur van BsGW. Graag geven wij u hieronder onze reactie op het onderzoek.

Ten aanzien van de conclusies zijn er geen opmerkingen. De aanbevelingen uit het onderzoek worden hieronder benoemd en van een reactie voorzien.

Aanbevelingen

1. Vraag aan het bestuur van BsGW om op korte termijn enkele kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening te ontwikkelen en voor te leggen aan het AB BsGW. De vervolgstap is om deze binnen een jaar uit te bouwen tot een volledige en samenhangende set indicatoren die relevant en adequaat zijn om als deelnemende gemeente de kwaliteitsontwikkeling te kunnen monitoren. Maak in het AB afspraken over de wijze waarop BsGW de deelnemers aan de hand van die indicatoren op overzichtelijke wijze periodiek informeert.

We onderschrijven deze aanbeveling. Het onderzoek beslaat de periode vanaf de oprichting van BsGW tot eind 2020. Om die reden is de recente ontwikkeling in het kader van de kwaliteitsnormatiek nog niet meegenomen. In het AB van 24 juni 2021 is het AB gevraagd kennis te nemen van de voorgestelde bestuurlijke kwaliteitsnormen t.b.v. paragraaf Kwaliteit van de dienstverlening in de bestuursrapportage BsGW. Hiermee is feitelijk een start gemaakt om aan de aanbeveling te voldoen. Opgemerkt zij dat kwaliteitsnormatiek een iteratief proces is. Nieuwe inzichten kunnen leiden tot nieuwe normen.

Postbus 1, 6400 AA Heerlen, t. 045 / 4210045, 500 30 40, gemeente@heerlen.nl, ING 67 26 14 471

2. Vraag het bestuur van BsGW om binnen een jaar een overzichtelijk dashboard met relevante financiële informatie te ontwikkelen en betrek de gemeenteraden op een nader te bepalen wijze bij dat proces.

We zijn van mening dat een overzichtelijk presentatieformat van financiële informatie bijdraagt aan het meer inzichtelijk maken van de informatie voor de gemeenteraden. Een goed voorbeeld hiervan is het jaarverslag (2020) in één oogopslag. Het heeft de voorkeur een dergelijk dashboard te verwerken in de huidige P&C cyclus van BsGW, om niet de deelnemers te overspoelen met nog meer bronnen van informatie.

3. Vraag het bestuur van BsGW om actiever en gericht te communiceren met de gemeenteraden van de deelnemers, en evalueer dit (bijvoorbeeld in een gesprek) met elk van de gemeenteraden eind 2022.

In algemene zin kunnen wij deze aanbeveling onderschrijven. We pleiten voor periodieke uniforme informatieverstrekking voor alle deelnemers van BsGW. In het geval van strategievorming (bv. aanpak proceskosten, harmonisatie) willen we het bestuur van de BsGW vragen de interactie op te zoeken met de gemeenteraad.

4. Stel vóór het eind van het jaar in het AB een gezamenlijke strategische aanpak (van gemeenten en BsGW) vast om de proceskosten terug te dringen, inclusief een realistische kwantitatieve doelstelling. Evalueer deze aanpak in het AB een half jaar later.

We steunen deze aanbeveling. De oplossing primair is gelegen in de (landelijke) regelgeving echter dat neemt niet weg dat BsGW zich maximaal en proactief moet blijven inzetten om de stijgende lijn te doorbreken.

5. Vraag het bestuur van BsGW om in 2022 een besluitvormingsproces in het AB te organiseren om keuzes te maken voor verdere harmonisatie van taken.

We onderschrijven de voordelen van harmonisatie in relatie tot kwaliteit en kosten. Harmonisatie moet hierbij vooral gericht zijn op de processen en niet op het beleid van de deelnemers. We vragen hierbij aandacht te hebben voor de beleidsvrijheid van de raden. Deze beleidsvrijheid zou niet mogen leiden tot meerkosten voor deelnemers.

6. Maak als gemeenteraad waar nodig aanvullende afspraken met het college over versterking van de gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn.

We attenderen erop dat er in Heerlen reeds diverse afspraken hierover zijn. Zo wordt de gemeenteraad iedere maand actief middels Raadsinformatiebrief geïnformeerd over de ontwikkelingen bij alle GR-en, middels deze weg ook meerdere malen over de BsGW. Ook is er een vast agendapunt in de commissievergaderingen waar mededelingen over de GR-en gegeven wordt.

Domein Bestuur

Bezoekadres:
Markt 33
Ambtenaar
S. Beelen
Telefoonnummer
14 045
Telefax
045-5676395
Zaaknummer

Rekenkamercommissie Kerkrade
t.a.v. Dhr. Hannen

Uw brief van
21-6-2021
Onderwerp
Bestuurlijk wederhoor
rekenkamerrapport BsGW
Bijlage(n)
0

Uw kenmerk

Ons kenmerk
21u0030746

Datum
7 juli 2021

Geachte heer Hannen,

Op maandag 21 juni is het college B&W van de gemeente Kerkrade het rekenkamerrapport BsGW en bijlagen aangeboden voor bestuurlijk wederhoor. Met dit schrijven voldoen wij aan uw verzoek.

De conclusies zijn opgenomen in hoofdstuk 6 van het rapport. Er wordt een knip gemaakt tussen Algemene conclusies (1, 2), Conclusies over de ontwikkeling van de kwaliteit van dienstverlening BsGW (3, 4), Conclusies over de kostenontwikkeling BsGW (5 t/m 9) en Conclusies over de sturings- en verantwoordingsrelatie (10 t/m 14). Ten aanzien van de conclusies zijn er geen opmerkingen voor zover de gemeente Kerkrade deze kan beoordelen. De aanbevelingen worden hierna verder beschreven en van een reactie voorzien.

1. Vraag aan het bestuur van BsGW om op korte termijn enkele kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening te ontwikkelen en voor te leggen aan het AB BsGW. De vervolgstap is om deze binnen een jaar uit te bouwen tot een volledige en samenhangende set indicatoren die relevant en adequaat zijn om als deelnemende gemeente de kwaliteitsontwikkeling te kunnen monitoren. Maak in het AB afspraken over de wijze waarop BsGW de deelnemers aan de hand van die indicatoren op overzichtelijke wijze periodiek informeert.

Het college onderschrijft deze aanbeveling. Het onderzoek beslaat de periode vanaf de oprichting van BsGW tot eind 2020. Om die reden is de recente ontwikkeling in het kader van de kwaliteitsnormatiek nog niet meegenomen. In het AB van 24 juni 2021 is het AB gevraagd kennis te nemen van de voorgestelde bestuurlijke kwaliteitsnormen ten behoeve van de paragraaf Kwaliteit van de dienstverlening in de bestuursrapportage BsGW. Hiermee is feitelijk een start

Postbus 600 6460 AP Kerkrade E-mail gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 045 – 567 67 67 IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
Telefax 045 – 567 63 95 BIC BNGHNL2G

gemaakt om aan de aanbeveling te voldoen. De bestuursrapportage wordt immers ter kennisgeving aan de raden doorgestuurd. Opgemerkt zij dat kwaliteitsnormatiek een iteratief proces is. Nieuwe inzichten kunnen leiden tot nieuwe normen.

2. Vraag het bestuur van BsGW om binnen een jaar een overzichtelijk dashboard met relevante financiële informatie te ontwikkelen en betrek de gemeenteraden op een nader te bepalen wijze bij dat proces.

Het college is van mening dat een overzichtelijk presentatieformat van financiële informatie bijdraagt aan het meer inzichtelijk maken van de informatie voor de gemeenteraden. Een goed voorbeeld hiervan is het jaarverslag (2020) in één oogopslag. Het heeft de voorkeur om dit te verwerken in de huidige P&C cyclus van BsGW, om niet de deelnemers te overspoelen met nog meer bronnen van informatie.

3. Vraag het bestuur van BsGW om actiever en gericht te communiceren met de gemeenteraden van de deelnemers, en evalueer dit (bijvoorbeeld in een gesprek) met elk van de gemeenteraden eind 2022.

In algemene zin kan het college deze aanbeveling onderschrijven. Het college pleit er voor dat de informatieverstrekking uniform is voor alle deelnemers van BsGW.

Het college waardeert daarnaast de inzet van BsGW voor haar deelname aan de commissie AZM van onder andere 9 september 2019 en 12 april 2021 waarin BsGW op een aantal onderwerpen meer informatie heeft gegeven.

4. Stel vóór het eind van het jaar in het AB een gezamenlijke strategische aanpak (van gemeenten en BsGW) vast om de proceskosten terug te dringen, inclusief een realistische kwantitatieve doelstelling. Evalueer deze aanpak in het AB een half jaar later.

Het college steunt deze aanbeveling. Men moet zich er echter van bewust zijn dat de oplossing primair is gelegen in de (landelijke) regelgeving. Dat neemt niet weg dat BsGW zich maximaal en proactief moet blijven inzetten om de stijgende lijn te doorbreken.

5. Vraag het bestuur van BsGW om in 2022 een besluitvormingsproces in het AB te organiseren om keuzes te maken voor verdere harmonisatie van taken.

Het college onderschrijft de voordelen van harmonisatie in relatie tot kwaliteit en kosten. Het college vraagt hierbij wel aandacht te hebben voor de beleidsvrijheid van de raden. In de zienswijze van de raad op de begroting 2022 werd al geconstateerd dat de voortgang van harmonisatie minder was dan verwacht. Het zou goed zijn als dit onderwerp op de agenda van elke P&C cyclus document terugkomt om de voortgang te bewaken. Het college vraagt zich daarom af waarom voorgesteld wordt te wachten tot 2022?

Postbus 600 6460 AP Kerkrade E-mail gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 045 – 567 67 67 IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
Telefax 045 – 567 63 95 BIC BNGHNL2C

Gemeente Kerkrade

6. Maak als gemeenteraad waar nodig aanvullende afspraken met het college over versterking van de gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn.

Het is aan de gemeenteraad om hier, indien gewenst; invulling aan te geven. Het college attendeert er op dat er in Kerkrade reeds diverse afspraken zijn. Naast het voorbereiden van een zienswijze op de jaarlijkse begroting, betreft dit het doorsturen van de bestuursrapportages en het organiseren van een nadere toelichting op diverse onderwerpen door BsGW, zoals bijvoorbeeld in de commissie AZM (9 september 2019, 12 april 2021).

7. Agendeer op korte termijn in het AB een bespreking van de samenwerking tussen DB en AB, met als doel om te komen tot afspraken ter verbetering van het samenspel. Rapporteer hierover aan de gemeenteraden.

Het college is het eens met deze aanbeveling en zou dan met name graag terugzien dat het AB vooraan in het proces van strategievorming in verband met het creëren van een breed draagvlak (bijvoorbeeld bij Samenhangende Objecten Registratie (SOR), aanpak proceskosten, harmonisatie) beter betrokken wordt.

Het college,

De secretaris,

dr. T.P. Dassen-Housen

R.M.J.S. Stijns.

Postbus 600 6460 AP Kerkrade E-mail gemeentehuis@kerkrade.nl
 Telefoon 045 – 567 67 67 IBAN NL49 BNCH 0285 0044 84
 Telefax 045 – 567 63 95 BIC BNGHNL2G

Aan Rekenkamercommissie gemeente Landgraaf
Dhr. E. Lemmens
Buys Ballotstraat 35
3572 ZT UTRECHT

Bijlage(n)	Uw e-mail van 21-06-2021	Uw kenmerk	Zaaknummer	Documentnummer 21.23258	Landgraaf, 7 juli 2021
------------	-----------------------------	------------	------------	----------------------------	---------------------------

Verzonden op

Onderwerp: Reactie gemeente Landgraaf i.h.k.v. bestuurlijke wederhoor
Rekenkameronderzoek BsGW

Beste heer Lemmens,

In het kader van de bestuurlijke hoor en wederhoor op het door Lysias opgestelde Rekenkamerrapport BsGW, vindt u hierbij de reactie van de gemeente Landgraaf op de conclusies en aanbevelingen in het rapport.

Conclusies Rekenkamerrapport

Aan de colleges van de aan dit onderzoek deelnemende gemeenten is het rekenkamerrapport aangeboden voor bestuurlijke wederhoor. De conclusies zijn opgenomen in hoofdstuk 6 van het rapport.

Conclusie:

Ten aanzien van de conclusies zijn er geen inhoudelijke opmerkingen voor zover de gemeente Landgraaf deze kan beoordelen. De conclusies vloeien voort uit de bevindingen die eerder in het kader van ambtelijke hoor en wederhoor op feiten zijn gecheckt.

Aanbevelingen

De aanbevelingen worden hierna verder beschreven en van een reactie voorzien. Opgemerkt zij dat het uiteindelijk aan de gemeenteraad is om de gedane aanbevelingen over te nemen. Het college geeft alleen aan wat hierover haar opvattingen zijn.

Aanbevelingen

- 1. Vraag aan het bestuur van BsGW om op korte termijn enkele kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening te ontwikkelen en voor te leggen aan het AB BsGW. De vervolgstap is om deze binnen een jaar uit te bouwen tot een volledige en samenhangende set*

Telefoon: 14 045
www.landgraaf.nl
gemeente@landgraaf.nl
Postbus 31000, 6370 AA Landgraaf
Bezoekadres: Sweelinckplein 1
IBAN: NL03 BNGH 0285 0180 19
BIC: BNGHNL2G
KvK-nummer: 14131528

indicatoren die relevant en adequaat zijn om als deelnemende gemeente de kwaliteitsontwikkeling te kunnen monitoren. Maak in het AB afspraken over de wijze waarop BsGW de deelnemers aan de hand van die indicatoren op overzichtelijke wijze periodiek informeert.

Het college onderschrijft deze aanbeveling. Het onderzoek beslaat de periode vanaf de oprichting van BsGW tot eind 2020.

Om die reden is de recente ontwikkeling in het kader van de kwaliteitsnormatiek nog niet meegenomen. In het AB van 24 juni 2021 jl. is het AB gevraagd kennis te nemen van de voorgestelde bestuurlijke kwaliteitsnormen t.b.v. de paragraaf Kwaliteit van de dienstverlening in de bestuursrapportage BsGW. Hiermee is feitelijk een start gemaakt om aan deze aanbeveling te kunnen voldoen. De bestuursrapportage wordt immers ter kennisgeving aan de raden doorgestuurd. Opgemerkt zij dat de kwaliteitsnormatiek een iteratief proces is. Nieuwe inzichten kunnen leiden tot nieuwe normen, waarbij in het kader van de continuïteit en stabiliteit het niet wenselijk is om elk jaar de normatiek van de reeds bestaande set indicatoren te wijzigen.

Met betrekking tot de rapportage momenten is het advies om aan te sluiten bij de huidige P&C cyclus die de BsGW hanteert. Wellicht kan ook over een dashboard 'kwaliteitsnormatiek' worden nagedacht.

- 2. Vraag het bestuur van BsGW om binnen een jaar een overzichtelijk dashboard met relevante financiële informatie te ontwikkelen en betrek de gemeenteraden op een nader te bepalen wijze bij dat proces.*

Het college is van mening dat een overzichtelijk presentatieformat van financiële informatie (het zogenaamde dashboard) bijdraagt aan het meer inzichtelijk maken van de financiële informatie voor de gemeenteraden. Een goed voorbeeld hiervan is het jaarverslag 2020 in één oogopslag: beknopt en overzichtelijk vormt dit de samenvatting van zowel enkele financiële kengetallen als overige managementinfo over 2020.

Het heeft de voorkeur om dit te verwerken in de huidige P&C cyclus van BsGW om de deelnemers niet te overspoelen met nog meer informatie.

Advies: Start elke bestuursrapportage met een dashboard van zowel financiële data als overige kengetallen/managementinformatie, opdat gemeente(raden) ermee vertrouwd raken om deze informatie op deze manier gepresenteerd te krijgen.

- 3. Vraag het bestuur van BsGW om actiever en gericht te communiceren met de gemeenteraden van de deelnemers, en evalueer dit (bijvoorbeeld in een gesprek) met elk van de gemeenteraden eind 2022.*

In algemene zin kan het college deze aanbeveling onderschrijven. Het college pleit er voor dat de informatieverstrekking uniform is voor alle deelnemers van BsGW.

Het college waardeert daarnaast de inzet van de BsGW via de toelichtende presentatie aan de gemeenteraad van Landgraaf door de heer Willemsen in december 2020, waar over een aantal onderwerpen meer informatie is gegeven.

Zichtbaarheid van BsGW aan de gemeenteraden en het daarbij behorende toelichten door de BsGW is wellicht een belangrijk uitgangspunt. Daarnaast kan, mede in het licht van

verwachtingenmanagement, worden geïnventariseerd door de BsGW welke behoefte er per gemeente leeft omtrent dit onderwerp.

4. *Stel vóór het eind van het jaar in het AB een gezamenlijke strategische aanpak (van gemeenten en BsGW) vast om de proceskosten terug te dringen, inclusief een realistische kwantitatieve doelstelling. Evalueer deze aanpak in het AB een half jaar later.*

Het college steunt deze aanbeveling. De deelnemers in de GR BsGW en daarmee ook de gemeenteraden moeten zich er echter van bewust zijn dat de oplossing primair is gelegen in de (landelijke) regelgeving. Dat neemt niet weg dat BsGW zich maximaal en proactief moet blijven inzetten om de stijgende lijn te doorbreken.

Landgraaf realiseert zich daarbij dat het moeilijk zal zijn om een kwantitatieve doelstelling te formuleren op een proces waarbij de BsGW zelf beperkte invloed kan uitoefenen.

5. *Vraag het bestuur van BsGW om in 2022 een besluitvormingsproces in het AB te organiseren om keuzes te maken voor verdere harmonisatie van taken.*

Het college onderschrijft de voordelen van harmonisatie in relatie tot kwaliteit (effectiviteit) en kosten (efficiency). Het college vraagt hierbij wel aandacht te hebben voor de beleidsvrijheid van de raden.

Het zou goed zijn als het onderwerp 'harmonisatie' op de agenda van elke P&C cyclus document, DB en AB vergadering terugkomt om de voortgang te bewaken. Het college vraagt zich daarom af waarom voorgesteld wordt te wachten tot 2022.

Advies is om de harmonisatie van taken reeds in 2021 op te pakken, mede met het oog op 1) efficiency van belastingen, 2) aanschaf van nieuwe belastingapplicatie en 3) mogelijke financiële gevolgen hiervan c.q. andere Kostenverdelmethode.

6. *Maak als gemeenteraad waar nodig aanvullende afspraken met het college over versterking van de gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn.*

Het is aan de gemeenteraad om hier, indien gewenst, invulling aan te geven. Het college attendeert er op dat er in Landgraaf reeds diverse afspraken zijn. Naast het voorbereiden van een zienswijze op de jaarlijkse begroting, betreft dit het doorsturen van de bestuursrapportages en het organiseren van een nadere toelichting op diverse onderwerpen door BsGW (december 2020).

7. *Agendeer op korte termijn in het AB een bespreking van de samenwerking tussen DB en AB, met als doel om te komen tot afspraken ter verbetering van het samenspel. Rapporteer hierover aan de gemeenteraden.*

Het college is het eens met deze aanbeveling en zou dan met name graag terugzien dat het AB vooraan in het proces van strategievorming i.v.m. het creëren van een breed draagvlak (bv. SOR, aanpak proceskosten, harmonisatie) beter/meer betrokken wordt.

Bel of mail gerust als u nog vragen heeft

Neem in dit geval contact op met ons Klant Contact Centrum op telefoonnummer 14 045 of via mail naar gemeente@landgraaf.nl. De gemeente Landgraaf kan u het beste van dienst zijn als u hierbij het zaaknummer vermeldt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Landgraaf,

de secretaris

E.S.H.J. Debie, loco

de burgemeester

dr. J.J. Schrijen

Zaaknummer:
Documentnummer: 21.23258

Pagina 4 van 4

Retouradres Postbus 7088, 5980 AB Panningen

Geadresseerde Rekenkamercommissie Peel en Maas

Willeminaplein 1
5981 CC Panningen
T (077) 306 88 88
E info@peelenmaas.nl
www.peelenmaas.nl

Datum 6 juli 2021
Zaak 1894/2021/2426420
Document 1894/2021/2426421
Uw kenmerk
Onderwerp Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek BsGW

Contactpersoon
Leon Brouwers

Geachte rekenkamercommissie,

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw rapport 'Rekenkameronderzoek BsGW' en we maken graag gebruik van de mogelijkheid om een reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen. De gemeente Peel en Maas herkent zich in grote lijnen in de conclusies en aanbevelingen van het rapport. Het rapport is uitgebreid en inzichtelijk, waarbij in het proces voldoende rekening is gehouden met ambtelijke hoor en wederhoor. De commissie stelt bij enkele aanbevelingen, waaronder de harmonisatie van taken, voor om de opvolging in 2022 te organiseren. Gezien het aantal deelnemers in de gemeenschappelijke regeling, de verkiezingen in maart 2022 en de daarbij behorende complexiteit van synchrone besluitvorming is dit een uitdagend traject. Hierbij nemen we qua haalbaarheid enige voorzichtigheid in acht.

- Kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening**
Wij onderkennen het ontbreken van kwalitatief goed onderbouwde indicatoren waarbij met name de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers dient te worden gemonitord en gemeten, ook gezien de positie van de BsGW in hun directe relatie tot de burgers. Het college is dan ook voorstander om indicatoren te laten ontwikkelen in samenspraak met de deelnemers bij voorkeur in werkgroepen waarin deelnemers samen met BsGW participeren. Deze definitief vastgestelde indicatoren kunnen dan een standaard onderdeel worden van de bestuursrapportages van BsGW.
- Dashboard relevante financiële informatie**
Vorig jaar is BsGW verzocht een dashboard te ontwikkelen naar het voorbeeld van de 'De begroting 2020 in één oogopslag' van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Dit is door BsGW opgepakt. Daarnaast is er ook een factsheet 'Jaarverslag 2020' ontwikkeld waarin een aantal algemene kengetallen is opgenomen. Wij zijn dan ook voorstander van een verdere door-ontwikkeling van dit soort factsheets die voor zowel bestuur als raadsleden in één oogopslag inzicht bieden in een aantal belangrijke kengetallen en kerngegevens die betrekking hebben op BsGW.
- Actiever communiceren met de gemeenteraden**
Wij onderschrijven de in de analyse geschetste behoefte aan informatie die verder reikt dan enkel financiële aspecten. Dat dit nogal eens resulteert in 'onbekend maakt onbemind' is voor ons herkenbaar. Mogelijke manieren om de raad actiever te informeren zijn het organiseren van themabijeenkomsten en meer gebruik maken van de portal GRIP op samenwerking.

4. Gezamenlijke strategische aanpak proceskosten
De almaar stijgende proceskosten, € 3 miljoen naar verwachting in 2022, baart ook ons grote zorgen. Naast het feit dat dit een landelijke problematiek betreft valt ons op dat de stijging van de proceskosten sterker is bij BsGW dan bij andere belastingsamenwerkingen. BsGW heeft reeds een aantal acties ingezet waarbij deze met name de komende tijd gericht zullen zijn op het op de agenda krijgen in Den Haag. Hierbij zijn verschillende gemeenten, collega-belastingkantoren en de VNG betrokken. Wij zouden echter ook graag zien dat de BsGW zichzelf pro-actiever opstelt ten aanzien van de procekosten. Als de BSGW een deugdelijke analyse zou maken bijvoorbeeld per gemeente (waar wij al lang om vragen) dan zouden ze bijvoorbeeld een gerichte campagne kunnen doen om de bezwaren te voorkomen. In dat kader zou het voor de BsGW interessant kunnen zijn om de werkwijze van de belastingorganisatie BSOB (Belasting Samenwerking Oost Brabant) nader te onderzoeken en wellicht over te nemen. Deze organisatie is door middel van het actief benaderen van de burgers erin geslaagd om de WOZ-bezwaren met 35% te reduceren.
5. Besluitvorming harmonisering van taken
BsGW heeft al langer het harmoniseren van het heffen en innen van de lokale heffingen op de agenda staan. Harmonisatie kan efficiëntie stimuleren en uiteindelijk leiden tot lagere uitvoeringskosten. Uiteraard zijn wij voorstander van efficiënter werken en lagere kosten. Het harmoniseren is echter een proces dat gedegen en zorgvuldig moet gebeuren omdat dit raakt aan de beleidsvrijheid van de gemeenteraad. Een langer besluitvormingsproces dan 2022 is hiervoor dan ook noodzakelijk.
6. Versterking van gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn
Het college zal er naar streven om gevraagd en ongevraagd de gemeenteraad te informeren. Daarnaast zullen we BsGW verzoeken om het initiatief te nemen om bij belangrijke en ingrijpende ontwikkelingen de gemeenteraad actief te informeren.
7. Verbetering samenspel Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB)
Wij zijn er voorstander van dat het samenspel tussen AB en DB beter wordt georganiseerd. De BSGW zou het AB beter en vollediger moeten informeren (bijvoorbeeld over het formatieplan) en moet werken aan een evenwichtigere stemverdeling tussen DB en AB.
8. Berekende cumulatieve kostenbesparing
Wij herkennen ons niet in de tabel met de cumulatieve kostenbesparing. Deze is gebaseerd op de uitkomst van de nulmeting in 2011 die is uitgevoerd volgens de vaste werkwijze zoals door BsGW gehanteerd. De werkelijke besparingen zijn een stuk lager omdat met name de overheadkosten lang niet zo sterk zijn afgenomen als in de nulmeting gesuggereerd. De conclusie dat er een kostenbesparing is gerealiseerd onderschrijven we, maar het werkelijke bedrag is lager dan in het rapport opgenomen

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Peel en Maas,

de directeur,
L.P.H. Breukers

de burgemeester,

W.J.G. Delissen-van Tongerlo

Rekenkamer commissie Sittard-Geleen

Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2777643
Behandeld door J. Gilissen
Telefoon 06-25633457
Onderwerp Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek BsGW

Sittard-Geleen, 6 juli 2021
VERZONDEN 08 JULI 2021

Geachte rekenkamercommissie,

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw rapport 'Rekenkameronderzoek BsGW'. Wij zijn de rekenkamercommissie erkentelijk voor de gelegenheid om te reageren op haar conclusies en aanbevelingen.

Algemeen

We erkennen en herkennen de conclusies en onderschrijven de aanbevelingen in het rapport. Het rapport is uitgebreid en inzichtelijk, waarbij in het proces voldoende rekening is gehouden met ambtelijke hoor en wederhoor. De commissie stelt bij enkele aanbevelingen voor om de opvolging te organiseren in 2022, waaronder de harmonisatie van taken. Gezien het aantal deelnemers in de gemeenschappelijke regeling, de verkiezingen in maart 2022 en de daarbij behorende complexiteit van synchrone besluitvorming is dit een uitdagend traject.

Onderstaand per aanbeveling een korte bestuurlijke reactie

1. Kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening
Wij onderkennen het ontbreken van kwalitatief goed onderbouwde indicatoren. Het college is dan ook voorstander om (financiële) indicatoren te laten ontwikkelen in samenspraak met de deelnemers bij voorkeur in werkgroepen waarin deelnemers samen met BsGW participeren. Deze definitief vastgestelde indicatoren kunnen dan een standaard onderdeel worden van de bestuursrapportages van BsGW.

Postadres: Postbus 18, 6130 AA Sittard-Geleen ☎ 14 046 (vanuit buitenland +31 46 477 77 77) | www.sittard-geleen.nl

2. Dashboard relevante financiële informatie

Wij zijn voorstander van het ontwikkelen van een overzichtelijk dashboard. Een mooi eerste voorbeeld hiervan is de factsheet 'Jaarverslag 2020' die BsGW heeft ontwikkeld, hierin zijn al een aantal algemene kengetallen opgenomen.

3. Actiever communiceren met de gemeenteraden

Wij onderschrijven en herkennen de in de analyse geschetste behoefte aan informatie van de gemeenteraad die verder reikt dan enkel financiële aspecten. Daarom komt er in het najaar een themasessie voor de gemeenteraad. Wij zullen ons blijven inspannen om BsGW, naast de reguliere P&C producten, te blijven aansporen om de raad actief te informeren over belangrijke ontwikkelingen.

4. Gezamenlijke strategische aanpak proceskosten

De almaar stijgende proceskosten baart ook ons grote zorgen. Naast het feit dat dit een landelijke problematiek betreft valt ons op dat de stijging van de proceskosten sterker is bij BsGW dan bij andere belastingsamenwerkingen. BsGW heeft reeds een aantal acties ingezet waarbij deze met name de komende tijd gericht zullen zijn op het op de agenda krijgen in Den Haag. Hierbij zijn verschillende gemeenten, collega-belastingkantoren en de VNG betrokken. Onlangs is op de Algemene Ledenvergadering van de VNG een motie inzake de proceskosten problematiek aangenomen.

5. Besluitvorming harmonisering van taken

BsGW heeft al langer het harmoniseren van het heffen en innen van de lokale heffingen op de agenda staan. Harmonisatie kan efficiëntie stimuleren en uiteindelijk leiden tot lagere uitvoeringskosten. Uiteraard zijn wij voorstander van efficiënter werken en lagere kosten. Het harmoniseren is echter een proces dat gedegen en zorgvuldig moet gebeuren omdat dit raakt aan de beleidsvrijheid van de gemeenteraad. Een langer besluitvormingsproces dan 2022 is hiervoor nodig.

6. Versterking van gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn

Het college zal er naar streven om gevraagd en ongevraagd de gemeenteraad te informeren. Daarnaast zullen we BsGW verzoeken om het initiatief te nemen bij belangrijke en ingrijpende ontwikkelingen die de samenwerking en uitvoering van de taken betreffen de gemeente actief te informeren. Waarbij zoals al eerder opgemerkt het niet enkel financiële ontwikkelingen betreft. In de nieuwe nog op te stellen kadernota verbonden partijen zal op basis van een risico analyse per verbonden partij samen met de gemeenteraad bepaald worden welke informatievoorziening regulier nodig is.

7. Verbetering samenspel Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB)

Wij zijn er voorstander van, zowel als AB- als DB-lid, dat het samenspel tussen AB en DB goed dient te worden georganiseerd en zo soepel mogelijk verloopt. In zowel het DB als AB zullen we hier aandacht voor vragen.

We zouden aan de aanbevelingen graag nog een aanbeveling willen toevoegen, namelijk het gezamenlijk afspreken van begrotingskaders waarbinnen de BsGW gaat werken. Onze gewenste kaders worden uitgewerkt in de nieuwe kadernota verbonden partijen.

Postadres: Postbus 18, 6130 AA Sittard-Geleen ☎ 14 046 (vanuit buitenland +31 46 477 77 77) | www.sittard-geleen.nl

Tot slot zijn we benieuwd naar de reactie van de BsGW en de bewaking van de voortgang en monitoring van de effecten van de aanbevelingen van het onderzoek. We verzoeken om in afstemming met BsGW en de deelnemers een plan van aanpak op te stellen met een reële planning. Ook vragen we aandacht voor de communicatie naar de deelnemers in BsGW die niet hebben deelgenomen aan het rekenkameronderzoek.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

mr. J.Th.C.M. Verheijen,
burgemeester

mr. G.J.C. Kusters,
gemeentesecretaris

Gemeente *Stein*

Rekenkamercommissie Stein
T.a.v. dhr. Thijs Heijnen
Stadhouderslaan 200
6170 AA Stein

Stadhouderslaan 200
Postbus 15
6170 AA Stein
T +31 (0)46 435 93 93
info@gemeentestein.nl
www.gemeentestein.nl

BTW NL 0017.31.105.8.02
KvK 5198 4997 0000
IBAN NL20 BNGH 0285 008 110
BIC BNGH NL2G

Datum: 7 juli 2021
Uw kenmerk:
Zaaknummer: 0971140947
Behandeld door: E.J.P. Smeets
Betreft: Rekenkameronderzoek BsGW

Geachte heer Heijnen,

De Rekenkamercommissie (RKC) heeft het Rekenkameronderzoek BsGW voor bestuurlijk wederhoor voorgelegd aan ons college. Via deze brief ontvangt u onze reactie op de, door de RKC, gedane conclusies en aanbevelingen..

Algemeen

We hebben met interesse de resultaten van het onderzoeksrapport gelezen en (h)erkennen de bevindingen en conclusies en onderschrijven de aanbevelingen in het rapport. Het rapport is uitgebreid en inzichtelijk, waarbij in het proces voldoende rekening is gehouden met ambtelijke hoor en wederhoor. Op onderdelen doet de commissie de aanbeveling om in 2022 besluitvormingsprocessen te organiseren, waaronder de harmonisatie van taken. Gezien het grote aantal deelnemers en de daarbij behorende complexiteit van synchrone besluitvorming is dit een uitdagend traject.

Onderstaand per aanbeveling een korte bestuurlijke reactie

1. Kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening
Wij onderkennen het ontbreken van kwalitatief goed onderbouwde indicatoren. Het college is dan ook voorstander om (financiële) indicatoren te laten ontwikkelen in samenspraak met de deelnemers, bij voorkeur in werkgroepen waarin deelnemers samen met BsGW participeren. Deze vastgestelde indicatoren kunnen dan een standaard onderdeel worden van de bestuursrapportages van BsGW.
2. Dashboard relevante financiële informatie
Wij zijn voorstander van het ontwikkelen van een overzichtelijk dashboard. Een mooi eerste voorbeeld hiervan is de factsheet 'Jaarverslag 2020' die BsGW heeft ontwikkeld, waarin al een aantal algemene kengetallen zijn opgenomen.

**Dat maakt
Stein voor mij ...**

3. Actiever communiceren met de gemeenteraden
Wij onderschrijven en herkennen de in de analyse geschetste behoefte aan informatie van de gemeenteraad die verder reikt dan enkel financiële aspecten. Wij zullen BsGW blijven aansporen om de raad, naast de reguliere P&C producten, actief te informeren over belangrijke ontwikkelingen.
4. Gezamenlijke strategische aanpak proceskosten
De almaar stijgende proceskosten baart ook ons grote zorgen. Naast het feit dat dit een landelijke problematiek betreft valt ons op dat de stijging van de proceskosten bij BsGW sterker is dan bij andere belastingsamenwerkingen. BsGW heeft reeds een aantal acties ingezet waarbij de komende tijd met name ingezet wordt om de problematiek op de Haagse politieke agenda te krijgen. Hierbij zijn verschillende gemeenten, collega-belastingkantoren en de VNG betrokken. Onlangs is op de Algemene Ledenvergadering van de VNG een motie inzake de proceskosten problematiek aangenomen.
5. Besluitvorming harmonisering van taken
BsGW heeft al langer het harmoniseren van het heffen en innen van de lokale heffingen op de agenda staan. Harmonisatie kan efficiëntie stimuleren en uiteindelijk leiden tot lagere uitvoeringskosten. Uiteraard zijn wij voorstander van efficiënter werken en lagere kosten. Het harmoniseren is echter een proces dat gedegen en zorgvuldig moet gebeuren omdat dit raakt aan de beleidsvrijheid van de gemeenteraad.
6. Versterking van gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn
Het college zal er naar streven om gevraagd en ongevraagd de gemeenteraad te informeren. Daarnaast zullen we BsGW verzoeken om het initiatief te nemen de gemeenteraden actief te informeren bij belangrijke en ingrijpende ontwikkelingen die de samenwerking en uitvoering van de taken raken. Waarbij zoals al eerder opgemerkt het niet enkel financiële ontwikkelingen betreft.
7. Verbetering samenspel Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB)
Wij zijn er als AB-lid voorstander van dat het samenspel tussen AB en DB goed dient te worden georganiseerd en zo soepel mogelijk verloopt. In het AB zullen we hier aandacht voor vragen.

Tot slot zijn we benieuwd naar de reactie van de BsGW op de resultaten van het Rekenkamer Onderzoek. We verzoeken om in afstemming met BsGW en de deelnemers een plan van aanpak op te stellen met een reële planning, aandacht voor de bewaking van de voortgang en de monitoring van de effecten van de aanbevelingen. Ook vragen we aandacht voor de communicatie naar de deelnemers in BsGW die niet hebben deelgenomen aan het rekenkameronderzoek.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Stein,

De Secretaris,

De Burgemeester,

Dat maakt
Stein voor mij ...

Rekenkamercommissie Venlo

GEMEENTEBESTUUR

uw kenmerk
uw brief d.d. 22 juni 2021

ons kenmerk
behandelaar G. Lenssen
doorkiesnummer 077-3596666
e-mail g.lenssen@venlo.nl
collegebesluit d.d. 6 juli 2021
bijlage(n) nvt
datum 7 - JULI 2021

onderwerp Bestuurlijk wederhoor rekenkamerrapport BsGW

Geachte commissie,

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw rapport 'Rekenkameronderzoek BsGW'. Wij zijn de rekenkamercommissie erkentelijk voor de gelegenheid om te reageren op haar conclusies en aanbevelingen.

Algemeen

Wij herkennen de conclusies en we zien dat het rapport tot een aantal waardevolle aanbevelingen leidt die zeker een plek zullen krijgen. Wij herkennen grotendeels de door de commissie gepresenteerde bevindingen.

Op onderdelen stelt de commissie voor om in 2022 enkele besluitvormingsprocessen te organiseren, waaronder de harmonisatie van taken. Het grote aantal deelnemers en de daarbij behorende complexiteit van synchrone besluitvorming is een uitdagend traject. Hierbij nemen we qua haalbaarheid enige voorzichtigheid in acht. Als deelnemer en medeoprichter van BsGW zullen wij uiteraard ons best doen om de voortgang actief te bewaken.

Het bestuurlijk rapport

Onderstaand leest u onze reactie op de geformuleerde aanbevelingen:

1. Ontwikkeling kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening
Wij onderkennen het ontbreken van kwalitatief goed onderbouwde indicatoren waarbij

postadres Postbus 3434
postcode 5902 RK Venlo
bezoekadres Hanzepplaats 1 Venlo
telefoon 14 077
telefax +31 77 3596766
internet www.venlo.nl
bank NL33BNGH0285008749

met name de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers dient te worden gemonitord en gemeten, ook gezien de positie van de BsGW in hun directe relatie tot de burgers. In het rapport wordt geconcludeerd dat niet inzichtelijk is wat het OOP (Ondernemings- en ontwikkelingsplan) oplevert. Gezien de grote investering, het ontbreken van een evaluatie en de gestelde financiële en kwalitatieve ambities hebben wij eveneens behoefte aan (financiële) indicatoren. Het tekort op de jaarrekening 2020 en te verwachten tekort over 2021 maakt het belang van financiële sturingsindicatoren van nog groter belang.

Wij zijn er dan ook voorstander van om (financiële) indicatoren te laten ontwikkelen in samenspraak met de deelnemers (bij voorkeur in werkgroepen) waarin deelnemers samen met BsGW participeren. Daarnaast is ons voorstel om deze uiteindelijk definitief vastgestelde indicatoren onderdeel te laten zijn van de managementrapportages van BsGW.

2. **Dashboard financiële informatie**
Wij hebben vorig jaar BsGW verzocht een dashboard te ontwikkelen naar het voorbeeld van de 'De begroting 2020 in één oogopslag' van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Dit is door BsGW opgepakt. Daarnaast is er ook een factsheet 'Jaarverslag 2020' ontwikkeld waarin een aantal algemene kengetallen is opgenomen. Wij zijn dan ook voorstander van een verdere doorontwikkeling van dit soort factsheets die voor zowel bestuur als raadsleden in één oogopslag inzicht bieden in een aantal belangrijke kengetallen en kerngegevens die betrekking hebben op BsGW.
3. **Actiever communiceren met gemeenteraden**
Wij onderschrijven de in de analyse geschetste behoefte aan informatie die verder reikt dan enkel financiële aspecten. Dat dit nogal eens resulteert in 'onbekend maakt onbemind' is voor ons herkenbaar. Wij hebben er bijvoorbeeld dit jaar actief bij BsGW op aangedrongen om de raad te informeren middels een themabijeenkomst inzake de al langer spelende problematiek rondom de proceskosten. Daarnaast blijven wij de websites GRIP en de Samenwerkingswijzer zo actueel mogelijk houden. Wij zullen ons blijven inspannen om BsGW, naast de reguliere P&C producten, te blijven aansporen om de raad actief te informeren over belangrijke ontwikkelingen.
4. **Strategische aanpak proceskosten**
De almaar stijgende proceskosten, € 3 miljoen naar verwachting in 2022, baart ook ons grote zorgen. Naast het feit dat dit een landelijke problematiek betreft valt ons op dat de stijging van de proceskosten sterker is bij BsGW dan bij andere belastingsamenwerkingen. BsGW heeft reeds een aantal acties ingezet waarbij deze met name de komende tijd gericht zullen zijn op het op de agenda krijgen in Den Haag. Hierbij zijn verschillende gemeenten, collega-belastingkantoren en de VNG betrokken. Daarnaast zullen wij op korte termijn BsGW vragen om de werkwijze van de belastingorganisatie BSOB (Belasting Samenwerking Oost Brabant) nader te onderzoeken en wellicht over te nemen omdat deze organisatie door middel van het actief benaderen van de burgers erin is geslaagd om de WOZ-bezwaren met 35% te reduceren.

5. Besluitvormingsproces harmonisatie van taken
Het harmoniseren van het heffen en innen van de lokale heffingen kan efficiëntie stimuleren en uiteindelijk leiden tot lagere uitvoeringskosten. BsGW ijvert al langer voor standaardisatie van belastingvormen en is dus een groot voorstander. Wij zijn vanzelfsprekend ook een voorstander van efficiency-slagen en daarbij behorende daling van kosten. Echter in dit geval zal het voornamelijk afhangen van de deelnemers en in hoeverre men wil meegaan in harmonisatie. Dit omdat hier de beleidsvrijheid van de belastingheffing in het gedrang zou kunnen komen zoals die bij toetreding is beloofd. Vandaar dat wij ook een gedegen en zorgvuldige voorbereiding voorstaan, waarbij dan wel rekening dient te worden gehouden met een langer besluitvormingsproces dan 2022 (zie ook opmerking bij de alinea 'Algemeen').
6. Versterking gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn
Zoals in de onderdelen 1 tot en met 3 al aangegeven zullen wij er naar streven om gevraagd en ongevraagd de raad te informeren dan wel BsGW verzoeken om het initiatief te nemen bij belangrijke en ingrijpende ontwikkelingen die de samenwerking en uitvoering van de taken betreffen. Waarbij zoals al eerder opgemerkt het niet enkel financiële ontwikkelingen betreft.
7. Verbetering samenspel Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB)
Wij zijn er voorstander van, zowel als AB- als ook DB-lid, dat het samenspel tussen AB en DB goed dient te worden georganiseerd en zo soepel mogelijk verloopt. Als DB-lid zullen wij dit onderdeel agenderen voor de DB-vergadering met als doel om in het AB op te halen wat de AB-leden nodig hebben om hun raden beter te kunnen voorzien van de benodigde informatie, zodat de genoemde sturings- en verantwoordingslijnen beter worden geborgd. Daarnaast is het noodzakelijk om in dit samenspel de accounthouders van de deelnemers beter en sneller in positie te brengen door middel van snelle(re) informatieverstrekking en het meenemen in voorkomende dilemma's. Hierdoor kunnen bestuurders en daarmee ook de raden beter in positie worden gebracht om te kunnen sturen en meer grip te krijgen.

Wij danken u voor de mogelijkheid onze bestuurlijke reactie aan u kenbaar te maken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Anton Scholten

BsGW Belastingsamenwerking
Gemeenten en Waterschappen
Kerkeveldlaan 2
6042 JX Roermond
Postbus 1275
6040 KG Roermond
T: 088 8420 444
W: www.bsgw.nl
KvK-nr.: 52426297

Aan de voorzitter van de Stuurgroep
van het Rekenkameronderzoek BsGW

Uw kenmerk:		Afdeling:	
Uw brief van:		Behandeld door:	
Ons kenmerk:	BS21.0479	Telefoonnummer:	
Bijlage(n):		E-mail:	
Onderwerp:	Bestuurlijke reactie Rekenkameronderzoek; onderzoek voor 11 Limburgse rekenkamer(commissie)s	Datum:	02-07-2021

Geachte voorzitter,

Inleiding

Het Dagelijks Bestuur (DB) van Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) wil op de eerste plaats de opdrachtgevers en de samenstellers van het rapport complimenteren met de wijze waarop een complexe materie in begrijpelijke taal is verwoord. Het rapport wordt hiermee voor een breed publiek toegankelijk.

Proces

Het DB BsGW wil nogmaals benadrukken dat er sprake was van een goede wisselwerking tussen de onderzoekers en de BsGW-organisatie. De BsGW-organisatie heeft de gevraagde informatie aangevraagd, heeft zich open opgesteld tijdens de verdiepende gesprekken, heeft vragen (ook na-ijlende) snel en adequaat beantwoord en heeft (op verzoek) de factsheets per gemeente gecontroleerd. Dit vanuit de benadering dat de uitkomsten van het onderzoek BsGW verder kunnen helpen wat betreft de verbetering van de kwaliteit van het primaire proces en de bijbehorende dienstverlening.

Benchmark

De benchmark met collega-samenwerkingsverbanden is van toegevoegde waarde. Zoals al eerder aangegeven zou het toevoegen van de formatie-omvang van de respectievelijke samenwerkingsverbanden de vergelijkbaarheid ten goede zijn gekomen.

BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen is een zelfstandig samenwerkingsverband van 29 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg. BsGW voert namens deze deelnemers de heffing en inning van lokale belastingen uit. Ook stelt BsGW in de deelnemende gemeenten de WOZ-waarden vast.

Conclusies

Het DB BsGW spreekt haar waardering uit voor het feit dat het complexe onderzoek kernachtig is doorvertaald in 'slechts' veertien conclusies. Deze veertien conclusies raken de kern van het onderzoek en leiden tot concrete aanbevelingen, welke deels ook al door BsGW zijn opgestart of op de rol staan.

Het DB BsGW kan zich op basis van de beschrijving in de voorliggende hoofdstukken en de daaruit voortvloeiende redeneerlijn vinden in de conclusies uit hoofdstuk 6. Uitzondering hierop is de aanbeveling over de relatie college/AB-lid BsGW – gemeenteraad, aangezien BsGW een college-GR is en in het verlengde daarvan enkel een directe relatie bestaat met het college van de gemeentelijke deelnemers. Het is aan de deelnemende gemeenten om de informatie-uitwisseling tussen college en raad te organiseren. Waar mogelijk en gewenst vervult de BsGW-organisatie graag een ondersteunende rol.

Aanbevelingen

Ook al zijn de aanbevelingen gericht aan de gemeenteraden van de aan het rekenkameronderzoek deelnemende gemeenten, toch wil het DB BsGW, gezien de gedane inspanningen en in samenhang met de reeds gestarte respectievelijk reeds geplande processen, graag op de aanbevelingen reflecteren.

Aanbeveling 1 Kernindicatoren – kwaliteitskader - rapportageritmiek

Het DB BsGW kan zich vinden in het voorgestelde (groei)scenario om via het ontwikkelen en vervolgens uitbouwen van kernindicatoren te komen tot een kwaliteitskader dat periodiek met de gemeenteraden wordt gedeeld. De BsGW-organisatie wil hier een actieve en desgewenst zelfs de voorttrekkersrol in vervullen. De uitkomsten van de projectgroep, bestaande uit een vijftal gemeentelijke accountmanagers en een aantal BsGW-medewerkers, die zich gebogen heeft over de huidige bestuurlijke kwaliteitsnormen, kunnen hierbij betrokken worden. Deze uitkomsten zijn gedeeld met en overgenomen door het Algemeen Bestuur (AB-vergadering d.d. 24 juni 2021).

Aanbeveling 2 Dashboard

Het ontwikkelen van een overzichtelijk, financieel dashboard, zoals dat bijvoorbeeld in Noord-Limburg reeds wordt gebruikt, spreekt het DB BsGW aan. De BsGW-organisatie neemt desgewenst het initiatief om in afstemming met DB, AB en gemeenteraden tot een dergelijk dashboard te komen. Het DB BsGW gaat er dan wel van uit dat hiermee geen cumulatie van financiële rapportages ontstaat.

Aanbeveling 3 Communicatie met gemeenteraden

BsGW heeft eind 2020 en begin 2021 het informeren van de gemeenteraden geïntensiveerd en in de vorm van factsheets, rapportages in één oogopslag etc. geconcretiseerd. Een verdere doorontwikkeling, waarbij meer vraaggestuurde in plaats van aanbodgerichte informatie door BsGW wordt verstrekt in combinatie met het financiële dashboard (aanbeveling 2) past in deze lijn. Hetzelfde geldt voor een periodiek informatiemoment. Hier wil de BsGW-organisatie graag gehoor aan geven. Dit doet overigens niets af aan de rol en verantwoordelijkheid van elk AB-lid in relatie tot de eigen gemeenteraad in het algemeen en in het verlengde van de college-GR in het bijzonder.

Aanbeveling 4 Strategische aanpak reductie proceskosten

De politiek-bestuurlijke lobby richting de landelijke politiek, waarbij BsGW de laatste maanden een actieve rol heeft vervuld, heeft ertoe geleid dat de proceskosten nadrukkelijker dan ooit op het Haagse netvlies staan. Rijk, VNG, Waarderingskamer en belastingsamenwerkingsverbanden trekken nadrukkelijk samen op om -rekening houdend met een adequate rechtsbescherming van burgers en bedrijven- kritisch te kijken naar wet- en regelgeving om de proceskosten aan banden te leggen. Daarnaast heeft BsGW de voorbereidingen getroffen om te komen tot een pakket maatregelen in relatie tot de beïnvloedbare aspecten van de proceskosten. (Het DB) BsGW is graag bereid om de gemeenteraden hierbij te betrekken. De aanpak van de breedgedragen motie Oss-Boxmeer (ruim 98% van de gemeenten steunden deze motie tijdens het VNG-congres) is hier een goed voorbeeld van. Op verzoek van het AB (AB-vergadering van 24 juni jl.) zal komend najaar wederom een themasessie aan het onderwerp 'proceskosten' worden besteed. Evenals voorgaande keer zullen de gemeenteraden ook deze keer actief geïnformeerd worden.

Aanbeveling 5 Besluitvormingsproces harmonisatie

Het DB BsGW is graag bereid om in 2022 een besluitvormingsproces in het AB te organiseren om te komen tot een gedragen verdere harmonisatie van taken met respect voor de rol en positie van de gemeenteraden. De BsGW-organisatie was sowieso voornemens om hiertoe een procesvoorstel inclusief spoorboekje op te stellen.

Aanbeveling 6 Aanvullende afspraken raad – college

Deze aanbeveling heeft geen betrekking op het DB BsGW resp. BsGW als zodanig.

Aanbeveling 7 Samenwerking DB – AB BsGW

Wanneer er bij het Algemeen Bestuur BsGW behoefte bestaat aan het agenderen en bespreken van de samenwerking tussen Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur dan is het DB BsGW hier uiteraard graag toe bereid. Desgewenst kan de BsGW-organisatie, op basis van een inventarisatie bij andere samenwerkingsverbanden, voor input zorgdragen. Dit alles doet overigens niets af aan de rol en verantwoordelijkheid van elk AB-lid in relatie tot de eigen gemeenteraad in het algemeen en in het verlengde van de college-GR in het bijzonder.

Tot slot

Zoals hierboven (zie **Proces**) reeds aangegeven bevat dit Rekenkamerrapport uitkomsten die BsGW verder kunnen helpen in de verbetering van de kwaliteit van het primaire proces en de bijbehorende dienstverlening. Het DB BsGW en de BsGW-organisatie zien er naar uit om hier in samenwerking c.q. wisselwerking met het AB en de gemeenteraden nadere invulling aan te geven.

kenmerk: BS21.0479
pag. 4/4

Namens het Dagelijks Bestuur BsGW

N.M.J.G. Lebens, directeur

mevrouw M.H.E. Pelzer, voorzitter

Bijlage 9: Nawoord

Nawoord van de gezamenlijke rekenkamer(commissie)s

De gezamenlijke rekenkamer(commissie)s nemen met tevredenheid kennis van het feit dat de colleges van B&W en het DB BsGW de conclusies en aanbevelingen uit het rekenkamerrapport BsGW herkennen en overnemen. Een aantal gemeenten is van mening dat de in het rapport geschetste tijdlijn ambitieus is om met alle partners samen te komen tot concrete stappen in de uitvoering van de aanbevelingen. Dat neemt niet weg dat deze opgaven er liggen en om een stevige aanpak vragen. Het is aan de gemeenteraden om colleges c.q. AB-leden van BsGW aan te spreken om de opgaven samen met de BsGW organisatie voortvarend op te pakken.

Afsluitend danken de gezamenlijke rekenkamer(commissie)s alle betrokkenen die dit onderzoek mogelijk hebben gemaakt.

Namens de gezamenlijke rekenkamer(commissie)s,

Emiel Broere,

Voorzitter stuurgroep BsGW